

SAYI 31 İLKBAHAR 2010

EDİRNE VALİLİĞİ BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ

EDİRNE

Edirne'de Fayton
Fotoğraf: Zeki Kar

ASKERİ İSYANLAR TARİHİNDE **EDİRNE VAK'ASI**-1703
KIRKPINAR'IN EFSANE PEHLİVANLARI: **KURTDERELİ MEHMET**
EDİRNE ŞAIRİ **ULUĞ TURANLIOĞLU**
OSMANLI BAŞKENTİ EDİRNE'DE **TARİHİ ÇEKİRDEĞİN OLUŞUMU**
YAŞATILAN GELENEK: **EDİRNE HELVA SOHBETLERİ**
FOTOĞRAFIN ŞAIRİ: BEHİÇ GÜNALAN

Türkçim

HAZIR DOĞAL ÇİM

Türkiye'nin Hazır Çimi
İpsala'dan

Doğanın
yemyeşil
çözüm rehberi

Ciffliklerimizde profesyonelle üretilen ve hasat edilen, tamamen toprakta yetişen, yoğun, güçlü kökleriyle yaşayan canlı ve yemyeşil doğal bir halidir.

gaia.sod
TOUCH OF NATURE

eos.sod
touch of nature

member
TPI TÜRKÇİM
HAZIR DOĞAL ÇİM
UYESİDİR

Şehit Muhtar Cad. No:17 K:6 Taksim / İstanbul
Tel: 0212 235 59 53 - 54 Fax: 0212 250 32 09
www.turkchim.com turkchim@turkchim.com

2 EDİRNE VALİSİ
GÖKHAN SÖZER:
İLKEMİZ VATANDAŞ
ODAKLI HİZMET

5 FAYTONLARIN DÖNÜŞÜ

6 BALKAN KONGRE
MERKEZİ HİZMETE GİRDİ
Enver Şengül

7 HER YERDE FİTİVAL

8 KURTDERELİ MEHMET
Zeki Kar

10 ASKERİ İŞYANLAR
TARİHİNDE
EDİRNE VAK'ASI-1703

12 GÜNEY EDİRNE'NİN
AKÇİĞERİ: KORU DAĞI
Sonay Can

14 EDİRNE SAİRİ
ULUĞ TURANLIOĞLU
Özlem Ağırhan

16 EDİRNE'DE TARİHİ
ÇEKİRDEĞİN OLUŞUMU
VE TASARIM DİLİ
Sennur Akansel
Timur Kaprol
Ertan Varlı

20 EDİRNE HELVA
SOHBETLERİ
Abdullah Arslaner

23 AVRUPA GÜNÜ'NDE
BİSİKLET SENLİĞİ
Gökhan Balcı

24 BEHİÇ GÜNALAN;
FOTOĞRAFİN SAİRİ

EDİRNE
İL HALK KÜTÜPHANESİ

Edirne'nin Önceliği;
Turizmde Hak Ettiği Yeri Almak

Edirne'de bulunmak, Edirne'de görev yapmak, Edirne'ye hizmet etmek, büyük bir mutluluk ve onur kaynağı.

Tarih, kültür ve çevre varlıklarıyla eşsiz bir mirasa sahip Edirne'nin, sıradan turizm envanterlerinin bile yoğun olarak pazarlandığı turizm dünyasında, hak ettiği konumda bulunmadığı açık. Öncelikli görevimiz, Edirne'yi turizmde hak ettiği düzeye kavuşturmak olacaktır.

Ancak sürekliliği büyüyen ekonomiler, vatandaşlarımızın ihtiyacını ve beklentilerini karşılayabilir. Bu açıdan sanayi altyapısının gelişmesini destekleyeceğiz. Ancak Edirne; çevreyle dost, geleceğimizi riske atmayacak, geri dönüşmez hatalar içermeyen, çevre değerlerini yitirmeyen bir sanayileşmeyi barındırabilir.

Edirne sanayileşmeden de payını alarak, üretrek, istihdam ederek, ihraç ederek gelişebilir. Bu açıdan sanayi altyapısının gelişmesini destekleyeceğiz. Ancak Edirne; çevreyle dost, geleceğimizi riske atmayacak, geri dönüşmez hatalar içermeyen, çevre değerlerini yitirmeyen bir sanayileşmeyi barındırabilir.

Sivil topluma sinerji

Şüphe yok ki, yapılan hizmetler devam edecek, başlanan görevler hızla tamamlanarak hedefe ulaştırılacak. Tüm kamu kurumları, mahalli idarelerimiz, siyasi temsil ve faaliyetler, sivil toplum örgütlenmeleri ve gönüllü teşekküller, bizim sinerjimizi ve müşterek çalışmaya ortaklığımızı yaratacak ve meydana getirecektir. Güçlü sivil toplumu, Edirne'nin gelişmişlik ölçüsü olarak algılayorum.

Görev anlayışımız şeffaf, açık, dürüst ve çalışkanlığa dayalıdır. Çalışkanlık kamu görevlerinde ve kamu görevlerinde aradığımız en önemli özelliklerimizdir. Bürokratik engelleri, ulaşmazlığı, kapalı kapılar ardında görev yapma anlayışını hep beraber terk edeceğiz.

Edirne'nin ülkemizin örnek bir kent olduğunu biliyorum, artıları çoğaltarak, eksileri azaltarak hep birlikte çalışacağız.

Gökhan Sözer
Edirne Valisi

EDİRNE

İlkbahar 2010 Sayı 31

Üç Aylık Yerel Süreli Yayın

İmtiyaz Sahibi:
Gökhan Sözer
Edirne Valisi

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Yasari Tümay Soybay

Yayın Yönetmeni:

Hülya Bodur

Yayın Koordinatörü:

Ercan Dakni

Yönetim Yeri:

Edirne Valiliği

Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü

Tel-Faks: (0284) 213 24 07

Editor: Zeki Kar

Ceviri: Nehir Ağırseven

Basım Yeri:

İstanbul

İstanbul Ltd. Sti.

İnönü C. Varin San. Sit. B Blok

Kartal/İstanbul

Tel: (0216) 3873231

Yapım:

Gratik Tasarım Yayın

Edirne İl Özel İdaresi

Tarafından Bastırılmıştır.

Temin edilecek yerler:

Edirne Valiliği

Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü

Tourist Information

Hürriyet Meydanı Edirne

Bellek Kitabevi

Müftülük Çarşısı İş Merkezi

Zimni Kaş Edirne

Kapak Resmi:

Halife İbrahim, Yağlıboya,

Askeri Müze Koleksiyonu

EDİRNE VALİSİ GÖKHAN SÖZER: İLKEMİZ VATANDAŞ ODAKLI HİZMET

Edirne Valiliği'ne atanan Gökhan Sözer, görevine başladı. Devam etmekte olan çalışmaların hızla tamamlanacağını belirten Vali Sözer, şeffaf, dürüst ve vatandaş odaklı kamu hizmeti anlayışıyla görev yapacağını söyledi.

Bakanlar Kurulu'nun 11 Mayıs 2010 Tarihli kararıyla Edirne Valiliği'ne atanan Gökhan Sözer görevine başladı. 3 Haziran 2010 Perşembe günü Edirne'ye gelecek makamına oturan Vali Sözer, Edirne'ye atanmaktan ve Edirne'de görev yapmaktan büyük mutluluk duyduğunu söyledi. Vali Sözer, yaptığı açıklamada, Edirne hakkındaki düşüncelerine ve çalışma anlayışının ilkelere dile getirdi.

Tarih ve kültür kenti Edirne'nin sahip olduğu turizm ve çevre varlıklarını gereğince pazarlayarak turizmden hak ettiği payı yeterince almasının öncelikli görevi olduğunu kaydeden Vali Gökhan Sözer, Avrupa Birliği, tarım, sanayi ve ekonomik kalkınmaya ilişkin düşüncelerini de aktardı.

"Türkiye Batı'ya, Avrupa'ya Edirne ile açılır. Edirne ile temsil edilir" diyen Vali Sözer, hükümetin en büyük hedeflerinden birinin Avrupa Birliği'ne girmek olduğunu, bununla ilgili her türlü çalışmanın uluslararası düzeyde yapıldığını ifade etti.

"Şeffaf ve dürüst yönetim"

Görev anlayışının şeffaf, açık, dürüstlük ve çalışkanlığa dayalı olduğunu söyleyen Vali Sözer, "Çalışkanlık kamu görevlerinde ve kamu görevlisinde aradığımız en önemli özelliklerden biri olacaktır" dedi. Sözer, yapılan hizmetlerin, başlanan görevlerin en seri şekilde tamamlanarak hedefe ulaştırılacağını da kaydetti.

Sivil toplum örgütlerine özel bir önem verdiği ifade eden Sözer, her görüş, öneri ve katkıya açık olduğunu belirterek, "Sivil toplumun güçlenmesi, Sivil toplum örgütlerinin yaygınlaşması ülkenin ve ilin gelişmişlik ölçüsü olarak algıyoruz. Kamu hizmetlerinin vatandaş odaklı ve vatandaş ahlakı olduğunu ifade ediyor ve ilan ediyoruz" dedi.

Sanayi kenti Kocaeli'den Edirne'ye atanan Vali Gökhan Sözer, Edirne'de tarımın milli gelirde azalan parçını artırması çalışacağını, çevre değerlerine saygılı dengeli bir sanayileşmeye

de teşvik edeceklerini belirtti. Edirne'nin de sanayiden, istihdam ve ihracattan payını alarak kalkınabileceğini vurgulayan Sözer, "Sanayileşmeden vaz geçmemiz mümkün değildir, ama önemli olan koruma ve kullanma tercihleridir. Doğru yerde doğru sanayi, çevre ile, hava ile, su ile, bizim geleceğimizle bağıslık dost olarak bu sanayi kurulmalı. Edirne'de sanayi konusunda bu ölçüler içinde hareket edeceğiz, ülkemizi çevre hatalarıyla geri dönülmez bir noktaya getirmek istemiyoruz" dedi ■

Haber: Hülya Bodur

Vali Gökhan Sözer

1955 yılında Adapazarı'nda doğdu. İlk ve orta öğrenimini Adapazarı ve İmit'te tamamladı. 1979 yılında Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi İktisat ve Maliye Bölümü'nden mezun oldu.

1980 yılının Mayıs ayında Kocaali Maiyet Memuru olarak mesleğine başlayan Sözer, Erzincan Maiyet Memuru, Görele ve Osmaneli Kaymakamı, Kocaeli, Alucra ve Varto Kaymakamlıklarında bulundu. Sivas Vali Yardımcısı ikinci yıl süreyle İçişleri Bakanlığı tarafından İngiltere'ye gönderilen Gökhan Sözer, daha sonra Ceylanpınar, Boyabat, Gölbaşı ve İstanbul Kağıthane Kaymakamlıklarında bulundu.

Ocak 2003'de Yozgat Valiliği'ne, Eylül 2006'da da Kocaeli Valiliği'ne atanan Sözer, 11 Mayıs 2010'da Edirne Valiliği'ne atandı. Vali Gökhan Sözer evli ve 2 çocuk babasıdır.

2009 YILI DEĞERLENDİRMESİ EĞİTİM VE SAĞLIK KARNEMİZ İYİ

Yaşanabilir kentler sıralamasında üst sıralarda yer alan Edirne, 2009 verilerine de beğeni kazanan bu konumunu sürdürüyor.

Edirne Valiliği, 2009 yılında genel ve özel bütçeli kuruluşlarının il genelinde gerçekleştirdiği faaliyet ve yatırımların genel değerlendirilmesini yaptı. Değerlendirme, Edirne'nin Türkiye'deki konumunun belirlenmesi ve komşu illerle kıyaslanarak olumlu ve olumsuz yönlere ortaya konmasını amaçlıyor.

Değerlendirme raporu, bütçe ve yatırımlara ilişkin ayrıntılı istatistikleri de içeriyor. Rapora göre, Edirne'nin işsizlik, aşıy ve hava kirliliğine ilişkin istatistikleri olumsuzken, sağlık ve eğitimdeki başarıları öne çıkıyor.

Merkezi yönetim bütçesi bakımından, 2009 yılında ilde 473,4 milyon lira kamu geliri elde edilirken, 750,7 milyon lira da kamu harcaması yapıldığı görülüyor. Yüzde 63 olan gelirlerin giderleri karşılama oranıyla Edirne, iller arasında 23. sırada yer alıyor.

Edirne İl Özel İdaresi'nin 2009 yılı gelirleri 57,5 milyon lira, giderleri ise 55,7 milyon lira olarak gerçekleşmiş. Özel İdare gelirlerinin yüzde 71'ini, yani 40,7 milyon TL'sini, çeşitli bakanlıklar ve kuruluşlardan aktarılan kaynaklar oluşturuyor.

Değerlendirme raporuna göre, 2009 yılında kamu kuruluşlarında Edirne'ye yapılan yatırım harcaması 264 milyon TL tutarında. Bu oran, yatırım miktarının bir önceki yıla göre yüzde 4 arttığını gösteriyor. Yatırımla-

rın en büyük kısmı Devlet Su İşleri'ne ayrılırken, DSİ harcamalarının, giderlerin yüzde 61'ini oluşturduğu görülüyor.

Kamu Kuruluşlarının 2009 Yılı Yatırım Tutarları: (milyon TL)	
İl Özel İdaresi-KÖYDES	21.5
Karayolları	6.9
Trakya Üniversitesi	7.5
Türkiye Elektrik İşletim	6.8
TREDAŞ	5.5
Gençlik ve Spor İl Mdrl.	4.7
Milli Eğitim	4.2
TÇDD	3.2
Vakıflar Bölge Müdürlüğü	2.5
Tarım Reformu Bölge Mdrl.	2.5
Diğer Kurumlar	7.8

ARAMIZDAN AYRILANLAR

Faika Erkut

Edirne'nin yardım melekelerinden emekli hakime Faika Erkut, 7 Ocak Perşembe günü, 82 yaşında İstanbul'da hayata gözlerini yumdu. TBMM Üstün Hizmet Ödülü'nü de sahibi olan Faika Erkut, kardeşleri Şaika ve hayatta olmayan Şahika ile birlikte 4 milyon lira harcaarak, Edirne'ye üç okul binası kazandırmıştı. Faika Erkut, İstanbul Zincirlikuyu Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Aydın Akkor

Geçirdiği kalp krizinin ardından 9 ay yoğun bakımında yaşam mücadelesi veren Edirne Vali Yardımcısı Aydın Akkor, Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde 21 Ocak Perşembe günü vefat etti. Siirt doğumlu Akkor, 31 Ekim 2007 tarihinden beri Edirne'de görev yapıyordu. 55 yaşında hayata veda eden Aydın Akkor, İstanbul Zincirlikuyu Mezarlığı'na defnedildi.

Cengiz Elbeye

Kırkpınar başpehlivanlarından Antalyalı Cengiz Elbeye, beyin tümörü nedeniyle uzun süre tedavisi görüldüğü hastanede 11 Şubat 2010'da yaşamını yitirdi. Cengiz Elbeye 1994 ve 1998 yıllarında, Kırkpınar'da Ahmet Taşçı'yı yenerek başpehlivan olmuştu. 42 yaşında yaşama veda eden Elbeye, Korkutele'nde toprağa verildi.

Bülent Alamut

Edirne Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Bülent Alamut, 3 Nisan 2010'da, yakalandığı amansız hastalığa yenik düşerek hayata veda etti. 53 yaşında yaşama gözlerini yuman Alamut, 2 dönemdir ETSO'nun başkanlığını yapıyordu. Evli ve iki çocuk babası Bülent Alamut, Buçuktepe Mezarlığı'na defnedildi.

MAKEDONYA'DA EDİRNE GÜNLERİ BALKANLAR'DA YAKINLAŞMA

Edirne Valiliği'nin başlattığı 'Edirne Günleri' girişiminin ikinci durağındaki ülke Makedonya oldu. Nisan ayında Edirneli konuklarını ağırlayan Makedonya ile ekonomik ve kültürel bağlar kuruldu.

Edirne, Balkanlar'daki barış ve dostluk ilişkilerine yeni hal-kalar ekliyor. Geçtiğimiz yılın ekim ayında Kosova'yı ziyaret eden Edirneliler bu kez Makedonya'nın konuğu oldu. Edirne Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün düzenlediği geziye, kamu kurumlarının yöneticileri, Trakya Üniversitesi temsilcileri ve iş adamlarından oluşan 200 kişi katıldı.

14-18 Nisan 2010 tarihleri arasında yapılan 'Makedonya'da Edirne Günleri' gezisinde, Edirne heyeti, Üsküp, Gostivar, Kalkandelen ve Ohrid kentlerinde çeşitli iş toplantıları ile kültürel etkinliklere katıldı, ziyaret ve temaslarda bulundu.

Zengin bir program gerçekleştirildiği Makedonya ziyaretinin amacı,

geçmişten gelen ekonomik ve kültürel bağları güçlendirmek, Edirne'yı Balkanlar'da tanıtmaktır. 4 gün süren gezi, ortak kimlik ve kültür mirasının yansıtıldığı duygusal ve çokluksu anlara da sahne oldu. Edirneliler, Üsküp'te, Makedonya'yı ilk tanıyan devlet Türkiye'ye sunulan şükran dileklerini kabul etti. Gostivar'da ise 'kolbasta' ile tanıştı.

Gezinin ikinci toplantısında Üsküp'te yapılan iş adamları görüşmelerinde; Makedonya Dış Yatırımlar Ajansı,

Makedonya Ekonomik Odası, Makedonya Türk İş Adamları Birliği, Makedonya Türkiye Ticaret Odası yetkilileri, Edirne Ticaret ve Sanayi Odası üyeleriyle bir araya geldi. Makedonya ekonomisi ve Makedonya'da yatırım yapmak iste-

teyden yatırımcılar için gerekli bilgileri içeren sunumun yapıldığı toplantıda, ETSO yöneticileri de Edirne hakkında bilgi verdi. Makedonya Ekonomik Odası ile ETSO arasında işbirliği protokolü imzalandı.

'Makedonya'da Edirne Günleri' programı kapsamında, Üsküp'te Edirne resimleri sergisinin açılışı da yapıldı. Üsküp Kültür Merkezi'ndeki Türk Müziği konserinde ise mehteran ve Mevlevî gösterileri beğeniyile izlendi ■

Haber-Fotoğraf: Mehmet Şenol

KEMALKÖY İLKÖĞRETİM OKULU TÜRK KÜLTÜRÜNÜ AVRUPA'YA TANITIYOR

Kemalköylü öğrenciler, 'sanat yoluyla iletişim' adlı projeye Bulgar ve Romen öğrencilere Türk kültürünü tanıtıyor.

Kemalköy İlköğretim Okulu öğrencileri, hazırladıkları 'The Art Way of Communication' 'Sanat Yoluyla İletişim' adlı projelerini Avrupa Birliği'ne kabul ettirerek, büyük bir başarıya imza attılar. Geçtiğimiz yılın ağustos ayında beri uygulanan proje kapsamında çeşitli çalışmalar yürütülüyor.

'Sanat Yoluyla İletişim' projesinde üç komşu ülkenin öğrencileri birlikte çalışıyor. Bulgaristan'dan Sofya Konsantın Fotinov, Romanya'dan Balleşti Clubul Copului ilkokulları, 'The Art Way of Communication' projesinde

Kemalköy İlköğretim Okulu'nun ortağı. Proje kapsamında, karşılıklı ziyaretler yapıyor, kültür gezileri, sergiler, halk oyunları gösterileri ve geleneksel etkinlikler düzenleniyor.

Projenin ilk toplantısı mart ayında Kemalköy'de yapıldı. Bulgaristan ve Romanya'dan gelen yaklaşık 50 kişilik grup, dört gün süren faaliyet programı boyunca çeşitli sanatsal çalışmalar yaptı. Öğrencilerin hep birlikte ürettikleri ebru ve çini süslemeler sergilendi. Ayrıca, geleneksel kuyafetler ve el sanatı örnekleri de açılan standlarda görücüye çıktı. Öğrenciler, halk dansları gösterileriyle de kendi ülkelerini tanıttılar ■

FAYTONLARIN DÖNÜŞÜ

Nostaljik ulaşım aracı fayton, Edirne'nin tarihi ve kültürel dokusunda yeniden yerini alıyor.

Günümüzün nostaljik ulaşım aracı fayton, Edirne'nin turistik sembelleri arasındaki vazgeçilmez yerine yeniden kavuşuyor. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı'nın Edirne Arkeoloji ve Etnografya Müzesi'ndeki faytonu model alarak yaptırdığı üç fayton, Edirne-Karaağaç arasında turistleri taşıyor...

Kentte yaşanan en eski mesleklerden faytonculuğu ayakta tutmak ve turizme hizmet vermek amacıyla yapılmış faytonlar, Turizm Haftası'nda düzenlenen bir törenle sahiplerine teslim edildi. Teslim töreni anlamına uygun bir mekanda, Meriç Köprüsü başındaki Protokol Evi'nde yapıldı. Hacı Adil Bey Çeşmesi'nin önündeki fayton duranına getirilen faytonlar, ilk turistik seferlerini de Karaağaç Yolu'nda, protokolü taşıyarak yaptı.

Edirne'de faytonculuk yapan Abdullah Gazi, Kadir Bilir ve Şükri Selgel'e, geleneksel özelliklerine uygun olarak yapılmış yeni faytonlar, Vali Mustafa Büyük tarafından teslim edildi. 45 bin liraya malolan faytonlar üç bin lirası Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı karşıladı. Kalan miktar ise, iki yıl ödememiş olmak üzere, faizsiz taksitler halinde fayton sahipleri tarafından ödenecek.

Edirne Sosyal Yardımlaşma ve

Dayanışma Vakfı Müdürü Hicran Balı, hayata geçirdikleri bu çalışma ile faytonculuğun geleceğini gelecek kuşaklara aktarılacağını söyledi.

"KARAĞAĞAÇ SAHİP ÇIKALIM"

Fayton teslim töreninde konuşan Vali Mustafa Büyük, "Fayton, dünyanın birçok kentinde geleneksel ulaşım aracı olarak kullanılan birimdi Edirne'de nostaljik amaçla kullanılmaya başlandı. Faytonlarla şehir gezileri yapılmaya yaygınlaştı ve her fayton da bulundduğu kentin kimliğini yansıtan özellikler taşıyor. Bu uygulamayla hem faytonları bu özellikler taşıyacak şekilde yaptırdık hem de faytonculuğun geleceğine, kurallarına uygun olarak yaşatılmasına katkı sağladık. Böylece, Edirne turizmine yeni bir seyrir vermış olduk" dedi.

Karaağaç sementinin özelliklerine de değinen Vali Büyük, "Karaağaç, turizme önemli katkılar yapabilecek bir bölge. Tarihi pek çok olayın yaşandığı, kendine özgü bir geçmişi olan, tarihi anıtlara sahip olan Edirne-Karaağaç, turizm adına büyük bir fırsattır. Bu bölgeyi tantmak ve turizm adına

kullanmak zorundayız. Bu tarihi miras hep birlikte koruyalım" diye konuştu.

KÖPRÜBAŞI'NDA TARİHİ ATMOSFER

Fayton teslim töreninde, Meriç Köprüsü başında tarihi atmosfer adeta yeniden yaratıldı, mekan bir bayram yeri havasına büründü. Protokol Evi, Hacı Adil Bey Çeşmesi, Karaağaç Yolu, anıt ağaçları, eski gar binası ve çay bahçeleriyle kentin tarihi dokusunun yoğun yaşandığı alanında, fayton duranının hemen yanında açılan pamuk şekeri, macuncu, serbetçi tezgahları da Edirnelilere geçmişin güzelliklerini yaşattı.

Tezgahlardan ilk alışverişini Vali Mustafa Büyük, Belediye Başkanı Hamdi Sedefci ve Rektör Enver Duran yaptı. Protokol, macun ve pamuk şekeri, Roman Halk Müziği Topluğuluğu da gösterileriyle töreni renklendirdi.

Protokol üyeleri, daha sonra faytonlara binerek Karaağaç yolunda kısa bir tur attı. Tören, fayton gezisinin ardından Protokol Evi'nde verilen köfteyle ile son buldu ■

Haber-Fotoğraf: Zeki Kar

KONGRE TURİZMİNDE BÜYÜK ATILIM BALKAN KONGRE MERKEZİ HİZMETE GİRDİ

Kültür turizminde cazibe merkezi olma yolunda önemli mesafeler kaydeden Edirne'de, kongre turizminin geliştirilmesi için de ciddi atılımlar yapılıyor. Özellikle Balkanlar'a yönelik yapılan bu çalışmalara Trakya Üniversitesi öncülük ediyor.

Edirne'nin kültür turizmine önemli katkıları sunacak Balkan Kongre Merkezi tamamlanarak hizmete girdi. Trakya Üniversitesi'nin 2007 yılında inşaatına başladığı merkez, ulusal ve uluslararası kongrelere ev sahipliği yapacak.

Balkan Kongre Merkezi, 5135 m2'lik kapalı alana sahip kongre ve sergi sarayının olduğu A blok, idari ve seminer binalarının bulunduğu B blok ve rektörlük binasının yer aldığı C blokta oluşuyor.

Merkezin en önemli bölümü olan A blokta; 1000 kişilik kongre salonunun yanı sıra sergi ve fuar amaçlı olarak da kullanılabilen fuaye; dansma, güvenlik birimi ve gişelerin bulunduğu giriş holü, VIP salonu; fotokopi, fax, scanner, internet imkanları ile donatılmış basın merkezi ve idari mekanlar yer alıyor.

Kongre salonunun bitişini

bulunan seminer binası ise; dairesel formulu olarak projelendirilmiş, 33.00 m. çapında, toplam 1725 m2 alana sahip olan B blokta; 1 adet 200 kişilik, 2 adet 75 kişilik, 4 adet de 50 kişilik seminer salonu ile 4 adet idari büro ve kafeterya bulunuyor.

Elips formunda projelendirilen, rektörlük merkezi olarak kullanılacak 6 katlı "C" blokta da idari bürolar, 28 kişilik misafirhane, kafeterya ve restoran yer alıyor.

Balkan Kongre Merkezi'nin açık alanlarında ise, 200 oto kapasitesine sahip otopark ile 2000 m2'lik açık sergi ve fuar alanı bulunuyor.

BALKANLAR'IN KALBI EDİRNE'DE ATTI

6-8 Mayıs tarihlerinde Trakya Üniversitesi önemli bir etkinliğe imza attı. Balkan Eğitim Konferansı'nın üçüncüsü Trakya Üniversitesi'nin ev sahipliğinde Edirne'de yapıldı.

Adriyatik'ten Gagayzya'ya kadar olan çok geniş bir coğrafyada üniversitelerle görüş alışverişinde bulunan, 12 ülkeden 60'a yakın üniversite ile karşılıklı işbirliği protokolleri imzalayanak ciddi ilişkiler geliştiren Trakya Üniversitesi, son yıllarda Balkanlar'a büyük önem veriyor.

13'ü Balkan ülkesi toplam 17 ülkeden toplam 40 rektör ve 200'den fazla üst düzey yönetici bu önemli etkinliğe katıldı.

Konferansın ilk gününde bilimsel oturumlar yapıldı. İkinci gününde gerçekleştirilen sosyal programda Edirne'nin tarihi ve kültürel dokusu tanıtıldı. ■

Haber-Fotoğraf: Enver Şengül

FETİH YIL DÖNÜMÜ, KAKAVA VE HİDİRELLEZ HER YERDE FESTİVAL

Geçen yıl ilk kez festivale dönüştürülerek birlikte kutlanmaya başlanan Edirne'nin fetih yıldönümü, Kakava Bayramı ve Hidirellez Şenliği, 5 gün süren renkli gösterilerle coşkulu kutlamalara sahne oldu.

Edirne Belediyesi'nin, Edirne Valiliği ve Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü ile birlikte düzenlediği Edirne'nin 649. Fetih Yıldönümü, Kakava ve Hidirellez Festivali, 5-9 Mayıs tarihleri arasında yapıldı.

Edirne'nin fetih tarihi olan 5 Mayıs Çarşamba günü Fatih Sultan Mehmet anıtında yapılan yıl dönümü töreni geniş katılımlı ve coşkulu geçti. Kutlamalar kapsamında Edirne'ye gelen Genelkurmay Başkanlığı Mehteran Bölüğü, fetih marşlarını seslendirerek törenlere renk kattı. TRT Avaz da, fetih törenini canlı yayımladı.

Fetih gününde 'Edirne'nin Fethi' konulu bir de panel düzenlendi. Deveci-

han Kültür Merkezi'nde yapılan panelde Trakya Üniversitesi öğretim üyeleri konuşmacı olarak katıldı.

MEHTERAN COŞKUSU

Roman yurttaşların gösteri ve eğlencelerinin one çıktığı Kakava etkinliği, Sarayçı'ne yürüyüşle başladı. Kakava ateşinin yakılmasından sonra halk oyunları gösterileri yapıldı ve halka etli pilav dağıtıldı. Geceye taşan festivalin diğer bir mekanı ise Sararlar Caddesi oldu. Caddeyi dolduran halk, Genelkurmay Başkanlığı Mehteran Bölüğü'nün konserini coşkulu alkışlarla izledi. Günün diğer konserinde de sanatçı Orhan Eren sahne aldı.

Fetih-Kakava ve Hidirellez Festivali'nin ikinci gününde bu kez Hi-

direllez Şenliği'nin açılışı yapıldı. Niyet çekimi ve renkli yumurta tokuşurma gelenekleri yeniden canlandırıldı. Festivalin ikinci günü, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Roman Halk Dansları Topluğunu nun gösterisi, Edirne Musiki Derneği'nin Türk Sanat Müziği Konseri ve Hasan İslatlı konseriyi tamamladı.

Festivalin üçüncü günü, modern dans, salsa, halk dansları ve Edirneli öğrencilerin ritim gösterileri izleyicilerle buluştu. Edirne Belediyesi Türk Halk Müziği Korusu ve Devlet Türk Müziği Topluluğu konserleri beğenileyle izlendi. 8 Mayıs Cumartesi günü ise Rumeli Edirne Kültür ve Folklor Derneği'nin zeybek, Çeribaş Fikri Ocak ve Roman Dansları Grubu gösterileri sahne aldı. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin konserini, Roman star Fahim Alirad ve Tuğba Aydın konserleri izledi.

Festival, 9 Mayıs Pazar günü yapılan Milli Piyango çekilişi ve Hüner Coşkuner konseriyle son buldu. Milli Piyango'nun büyük ikramiye çekilişi, TRT 1'den canlı yayımlandı. Yaşar Baraz'ın ardından sahneye çıkan Hüner Coşkuner sarkılarıyla Edirnelileri mest etti. Her yaşatan Edirneli, hafta boyunca sürekli zıyaferinin adresi olan Sararlar'da buluşarak festivali uğurladı. ■

Haber-Fotoğraf:
Gökhan Balci-Sevcan Kalpcindin

KIRKPINAR'IN EFSANE PEHLİVANLARI: KURTDERELİ MEHMET

Yurt içi ve yurt dışında yaptığı güreşlerde, 'Türkiye'nin Başpehlivani' ve 'Cihan Pehlivani' ünvanlarını elde eden Kurtdereli Mehmet, Kirkpinar'ın en büyüklerinden birisiydi. Parlak zaferlerinin yanı sıra, 'er meydanı'nın, yiğitlik, mertlik ve dürüstlük değerlerini de yanından davranış ve düşünceleriyle de ün kazandı.

YAZI: ZEKİ KAR

Kurtdereli adıyla anılmasına karşın, Mehmet, Bulgaristan'da Deliorman'da dünyaya geldi. Kaynaklarda doğum tarihi farklı olsa da, 1939'da 75 yaşında öldüğü bilindiği için 1864'de doğduğu kabul edilir. Türk pehlivanlarının yatağı olarak ünlenen Deliorman'ı, 1877-78 Osmanlı-Rus Savaşı'nda terk etmek zorunda kalan aile, Mehmet henüz çocukken Balıkesir'in merkeze bağlı Kurtdere Köyü'ne yerleşti. Deliorman'ın güreşte tutku yaratan havasını soluyan Mehmet, genç yaşta güreş kovalamaya başladı. Güreş sevdası onu babasıyla karşı karşıya bile getirdi ama pes etmedi. Mehmet kararlıydı, o günlerdeki duygularını şöyle kaydetmişti:

"Güleş tiryakiliği ilğime o

kadar işlemiş olacaktı ki, karımdan daha çok duvarda asılı yeni kışpetimi okşayıp duruyordum. Bunu Balıkesir'de meşhur sarac' Telaşeli Mehmet Usta dikmişti. Çok kavi bir kışpetti bu. Odada ne zaman yalnız kalsam onu öpüp okşadık-tan sonra, onunla konuşarak, "Sen beni başpehlivan yapacaksın" derdim."

DELIORMAN'DAN KURTDERE'YE

Güreşe sevdalıydı. Ancak, başa güreştiği dönem ilk karşılaşması büyük bir hayal kırıklığı oldu onun için. Çağın büyük pehlivanlarından Kırancı Mehmet ile Balıkesir'in Kepest İlçesi'nde yaptığı güreşte ezilerek yenildi, hayatı tehlikeye attı. Başpehlivanlık hayali kuran genç ve tecrübesiz güreşçi, bir yıl hasta yattı. Kırancı'dan 2 yıl sonra intikamını alan Kurtdereli, bu kez 1894'de, dönemin Türkiye başpehlivani Koca Yusuf'un karşısına çıktı.

Genç rakibinin güreş yeteneği ve azusunu takdir eden Koca Yusuf, "Ezdirmeyen bana bu çocuğu, ilerde büyük pehlivan olacak" diyerek yendiği Kurtdereli'ye kazandığı paranın bir miktarını bile verdi. Sonraki dönemlerde de Yusuf'tan başka kimse sırt-

nı yere getiremedi onun. Adalı Halil ve Kara Osman'ı yenerek Kirkpinar'da başpehlivan oldu.

Kurtdereli, altı kere yurt dışına giderek pek çok güreş yaptı. Paris'te, Berlin'de, İngiltere'de ve Amerika'da o dönem ileri gelen güreşçileriyle karşılaştı. Çıktığı bu karşılaşmalarda elde ettiği zaferler sayesinde 'cihan pehlivani' olarak anıldı.

KURTDERELİ VE MUSTAFA KEMAL: MESLEK DÜSTURU SÖZLER

Kurtdereli Mehmet Pehlivan, Kel Aliç, Koca Yusuf ve Adalı Halil'le birlikte dünyaya nam salan pehlivanların en ünlülerinden biridir. Güreşteki parlak zaferlerinin yanı sıra, 'er meydanı'nın, yiğitlik, mertlik ve dürüstlük değerlerini yansıtan davranış ve düşünceleriyle de ünlenmiştir.

Bunlardan en önemlisi, Kurtdere Köyü'ndeki mezar taşına da yazılı olan, Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün övgü dolu mektubunu ve bin lira para armağanını alan yaşlı pehlivanın, beklediği bu ilgi karşısında, oldukça duygulandığı bilinmektedir.

Kurtdereli Mehmet'in yaşamına ilişkin bilgilerinden birçoğunu, 'Havacılık ve Spor Dergisi'nin Kasım 1931'de yayımlanan 60. sayısında İsmail Hâbib Sevük'ün 1948'de yayımlanan 'Türk Güreşi-Garb Alemindeki Kasırga' adlı kitabındaki, kendi anlatımlarından ediniriz. Onun sporcu ahlakı ve meslek düsturu olarak benimsenen ibret alınacak başka bir sözü de Sultan Abdülhamit ile ilgili olmalıdır. Kendi anlatımıyla kaynaklarda şöyle yer alır:

Bunun üzerine, efsane başpehlivana bir mektup yazar ve bu mektubu bir armağanla birlikte Kurtdereli'ye vermek üzere gönderir. Atatürk'ün övgü dolu mektubunu ve bin lira para armağanını alan yaşlı pehlivanın, beklediği bu ilgi karşısında, oldukça duygulandığı bilinmektedir.

Kurtdereli Mehmet'in yaşamına ilişkin bilgilerinden birçoğunu, 'Havacılık ve Spor Dergisi'nin Kasım 1931'de yayımlanan 60. sayısında İsmail Hâbib Sevük'ün 1948'de yayımlanan 'Türk Güreşi-Garb Alemindeki Kasırga' adlı kitabındaki, kendi anlatımlarından ediniriz.

Onun sporcu ahlakı ve meslek düsturu olarak benimsenen ibret alınacak başka bir sözü de Sultan Abdülhamit ile ilgili olmalıdır. Kendi anlatımıyla kaynaklarda şöyle yer alır:

"İstibdat devrinde Avrupa'ya gitmek için vapura bindiğim zaman saraydan bir mabeyinci gelip dedi ki: 'Zat-ı şahane'nin selamları var, Avrupa'da güreşirken tac ve tahtının şerefini koruyarak güreş yapmış' buyurdular. Ben de kendisine dedim ki: 'Zat-ı şahane'nin tac ve tahtının olduğu kadar, benim sırtım da şerefi vardır.'"

Kurtdereli Mehmet'in bu sözlerinden ötürü padişahın kendisine 'hediyeler ve ıhsanlar vermeyeği' sözleri ise kuşkucludur. Güreş yazarı Atif Kahraman, bu sözlerin Kurtdereli'ye ait olmadığını inandığını ifade eder. Kahraman, Sultan Abdülhamid'in, 1901'de Berlin'den dönen Kurtdereli'ye 'Sanayi Madalyası ve Berati' vererek taltif ettiğini, ayrıca 1907 yılında da 'Medciyye Nişanı' verilecek ikinci kez taltif edildiğini yazıyor.

"Seni cihanda ün salmış bir Türk pehlivani olarak tanıdım. Parlak muvaffakiyetlerinin sırrını şu sözlerle izah ettiğini öğrendim: "Ben her güreşte arkamda Türk milletinin bulunduğu ve millet şerefini düşünür-düm."

Bu dediğini en az yaptıkların kadar beğendim. Onun için senin bu değerli sözünü Türk sporcularına bir meslek düsturu olarak kaydediyorum. Bununun, senden ve sözlerinden ne kadar memnun olduğumu anlarsın.

Çoluk çocuğun için sana ufak bir armağan gönderiyorum. O, bu mektubumla beraberdir. Pehlivan ömrünün tam sağlıkla uzun sürmesini dilerim."

Gazi Mustafa Kemal

12 Kasım 1931

Kurtdereli, 1911 yılında da Sultan Reşat tarafından Sanayi Madalyası verilerek taltif edilir. 'Cihan pehlivani' ünvanlı Kurtdereli, uluslararası düzeyde yapılan Taksim Güreşleri'nde, hem yağlı, hem grekromen ve serbest güreşlerde aldığı başarılı sonuçları üzerine padişah memnun ettiği için kendisine ayrıca 10 lira verilir.

Türkiye'nin 38 yaşındaki başpehlivani, bu taltif ardından Serret-Funun'a duygularını şöyle ifade eder: "Bu ıhsan-ı alıy-ül ali benim için en büyük bir vesile-i şeref ve ıftihardır. Cenab-ı hak ömür ve sevket ve şahanelerini müzadda buyursun. Saye-i şahanelerinde, şan-ı milliyeyi şimdiye kadar muhafaza ettim. Yaşım da pehlivanlık da hattı azamısını buldu. Bundan böyle güreşmeyeceğim." ■

ASKERİ İSYANLAR TARİHİNDE EDİRNE VAK'ASI-1703

Osmanlı tarihi; fetihlerin ve başarıların olduğu kadar, isyan ve darbelerin de tarihidir. 36 padişahın 12'si isyan ve darbeyle tahtını kaybederken, imparatorluğa bir sıra yakın payitahtlık yapan Edirne'nin, bu yönüyle de tarihte özel bir yeri vardır. İlk askeri isyan 1446'da Edirne'de meydana geldi. Dedesi, babası ve kendisinin sonra tahta geçen kardeşi de bir darbe sonucu devrilen Sultan II. Mustafa'nın Edirne'de tahttan indirilmesi ise, tarihe 'Edirne Vak'ası' adıyla geçti.

YAZI: ZEKİ KAR

Vefat eden amcası II. Ahmed'in yerine 1695'de Edirne Sarayı'nda tahta çıkan Sultan II. Mustafa, büyük bütçe dedesi, 16. yüzyılın 'muhteşem' hükümdarı Kanuni Sultan Süleyman'ı kendisine örnek almıştı. Peş peşe gelen askeri başarılarının ardından Tuna Nehri'ne kadar çekilmek zorunda kalan imparatorluğunun, yeniden eski parlak günlerine kavuşturmayı düşlemekteydi.

Sultan II. Mustafa (C. Weigel, 1703)

Yarım asra yakın bir süredir, padişahlardan ordunun başında sefere çıkmamasını felaketlerin asil nedeni olarak gören Sultan II. Mustafa, kaybedilen toprakları yeniden kazanmak için, dedesi Kanuni gibi bizzat ordunun başında sefere çıkmaya karar verdi. Onun bu kararı, halk arasında da yeni bir heyecan ve umut dalgası yarattı.

Avusturya seferi için son hıza hazırlıklar yapıldı, kurbaneler eşliğinde, Edirne Sarayı'nda Babüssaade'ye 'tuğ-i hümayun' dikildi. Padişah, halk arasında 'kar nalıku' bulutlar arasından çıkan ve daha mutlu bir gelecek vaat eden bir güneş' benzetilmekteydi.

Sultan II. Mustafa, orduya komuta ettiği iki sefere başarılı oldu. Aralık 1695'teki ilk Avusturya seferinden birkaç kaleyi fethederek dönen sultan, bir yıl sonra çıktığı ikinci sefere de Avusturya ordusunu yendi. Ancak Sultan II. Mustafa'nın talihi 1697'de Zenta muharebesinde döndü. Avusturya kuvvetleri önünde büyük bir yenilgi aldı. 1699'da Osmanlı, ağır hükümler taşıyan Karlofça Antlaşması'nı imzaladı.

Bu yenili üzerine padişah Edirne Sarayı'na kapandı, hayallerini yitiren 33 yaşındaki sultan,

babası gibi zamanının çoğunu av partileriyle geçirdi. Tahmini darbe ile ilgili Padişah İbrahim'in çocuklarının üzerindeki kara bulutlar eksilmeyecek, aynı kadar oğlu Mustafa'yı da pençesine alacaktı.

Karlofça Antlaşması, imparatorluğu derinden sarstı; 1703, yirmi yıldır devam eden krizin noktalandığı yıl oldu. Kıpırlu, ulema ve hatta İstanbul esnafının Edirne'ye gelip Sultan II. Mustafa'yı tahttan indirerek yerine kardeşi III. Ahmed'i geçirmesi, kaçan Feyzullah Efendi'yi de öldürmesi tarihe Edirne Vak'ası olarak geçti.

Tarihçilere göre, Karlofça Antlaşması'nın yanı sıra, Sultan II. Mustafa'nın İstanbul'daki devlet idaresini şeyhülislam yapıtı hocası Feyzullah Efendi'ye bırakarak Edirne'ye yerleşmesi, Feyzullah Efendi'nin devlet kadrolarını akrabalarıyla doldurması, devlet yönetiminde yetki çarpması, devlet girmesi de, 1703 darbesinin nedenleri arasındadır.

Şeyhülislam Feyzullah Efendi'nin, oğullarını üst düzey mevkilere ataması, devlet imkanlarını haksız kazanca edilemek için kullanması büyük tepki çekmekteydi. Sultanın sadaket mührünü verdiği sadrazamlar Amcazade Hüseyin Paşa, Daltaban Mustafa Paşa, Rami Mehmed Paşa'ya devlet geleneğine aykırı bir şekilde, Feyzullah Efendi'nin tavsiyeleriyle icraat yapmalarını öğütlemesi, sonu gelmeyen iktidar çekişmelerini körükledi.

Sadrazamlar, şeyhülislamın müdahalesi yüzünden iş yapamaz hale geldi.

İSYAN NASIL OLDU?

Gürçistan sınırına sevkedilen cebeci askerlerin, uluvelerini almadan sefere çıkmayacaklarını ilan etmesiyle, isyanı ateşleyen ilk kibrit çakılmış oldu. Giderek büyüyen isyan dalgasına Seyyidler ve İstanbul kadısının da katılması üzerine, Kaymakam Abdüllah Paşa, isyanı bastırmak için Sekbanbaşı Murtaza Ağa'yı görevlendirdi. Ancak, isyancılar, kadından aldıkları bir yazı ile önce kaymakamın konağını yağmaladı, ardından Topkapı Sarayı'nı bastı. İsyancı bebeciler, Sekbanbaşı Murtaza Ağa'yı öldürünce yenilerce dev isyancılara katıldı. Asiler, İstanbul kadısına, isyana katılmayanların cezalandırılacağı

Ancak istenmeyen şeyhülislamın çevirdiği entrikaları ve isyanın boyutlarını öğrenen Sultan II. Mustafa, Feyzullah ve çocuklarını azlederek sürgüne gönderdi. Sadrazam Rami Mehmed Paşa ve padişah, isyancıları ikna etmek ve isyanı sonlandırmak için ardi ardına mektuplar gönderdi, payitahtın Edirne'ye uzanan yolda, elçilerin bir gelip bir gidiyordu...

Amma sonuç alınmadı. Padişahın İstanbul'a gelmeyeceği ve Feyzullah Efendi'yi de göndermeyeceğini anlayan isyancılar, Edirne üzerine hareket etti. Yolda II. Mustafa'nın yerine, tahta, kardeşi Şehzade Ahmed'i geçirmeye karar verdiler. Sayısı 60 bini

SULTAN, EDİRNE SARAYI ÖNÜNDE TOPLANAN ORDUYA, ASİLERİ YOK ETMESİNİ EMRETTİ. ANCAK İHANETİN BOYUTUNU, TUZ, EKMEK VE KURAN ÜZERİNE YEMİN EDEN ASKERLERİ, İSYANCIların TARAFINA GEÇİNCE ANLAYABİLDİ...

ğna dair bir bildiri de yazdırınca, isyan artık durdurulamaz noktaya geldi. İstanbul'daki yönetim dağılımı haldeydi, saray muhafızı olan bostancılar da isyancılara katılmıştı. İsyancıların başında ise, Şeyhülislam Feyzullah Efendi'nin azlettiği Karakaş Mustafa vardı.

İsyancılar, ulemanın icazet olarak Edirne'deki padişaha mektup yazdılar. Fitnenin kaynağı olarak padişahı Feyzullah Efendi ile üst düzey devlet yöneticiliklerini getirdiği oğulları ve damadını azlederek İstanbul'a göndermelerini, Sultan II. Mustafa'nın da acilen Edirne'den İstanbul'a intikal ederek devlet yönetimini adaleti olarak buradan yürütmesini talep ettiler. Eğer istekleri kabul edilmezse Edirne üzerine yuycelerinin ilan ettiler.

EDİRNE'DEKİ OLAYLAR

Edirne'de ise isyanın maas için çıktığı söylenerek, gelişmeler padişahın saklandı. Feyzullah Efendi, isyancıların mektubunun padişaha ulaşmasını engelledi.

bulan İstanbul ordusu, düzenli bir ordu gibi hazırlanmıştı. İsyanın önlenemeyeceğini anlayan Sultan II. Mustafa da Rumeli'den asker toplamaya başladı.

Rami Mehmed Paşa ve Sultan II. Mustafa, Edirne Sarayı önünde toplanan ordudan, asilerin ortadan kaldırılmasını istedi. Devlet ileri gelenleri padişaha güvenlerini göstermek için tuz, ekmeğe ve Kuran üzerine yemin etti, her iki taraf da karşılıklı fetvalar verdi; çatışma kaçınılmazdı.

Hükümet kuvvetlerinin komuta eden Sadrazam Rami Mehmed Paşa, karargahını Hafsa'ya kurarak, asilere nasihatı bulunması, ikna edemediği takdirde de dağıtması için 8 bin kişilik bir öcu grubu yola çıkardı. Karşıyısında bir çapulu topluluğu bekleyen öcu birliğin komutanı Çakırcı Hasan Paşa, Çorlu'da düzenli bir orduya karşılıklına çaresiz önlendenin çekildi.

Bunun üzerine Sultan II. Mustafa, Hafsa'ya gelecek bizzat ordununun başına geçti. İstanbul

Patrona Hali ve İsyancı canlandırma, Van Mour'un tablosu

Ordu, 5 haftadır süren isyan süresince cuma namazı kılmamıştı. Çorlu'da kılan cuma namazında, Sultan II. Mustafa adına şehit, tahta çıkması istenilen Şehzade Ahmed adına hutbe okutuldu.

İki ordu, 29 Ağustos 1703'de Babaeski'de karşı karşıya geldi. II. Mustafa ordusuna gününvordü, fakat askerleri isyancıların tarafına geçince, sadrazam ve komutanlarından başka yanında kimsel kalmadı. II. Mustafa, uğradığı bu ağır ihanet üzerine, Sancak-ı Şerif'i yanına alarak atıldı. Edirne Sarayı'na sürdü.

Edirne Sarayı'nda annesi Gül-nüş Emetullah Sultana "Kal beni tahttan indirip, yerine karnadaşım Ahmed'i padişah eylemiş, Allah mübarek eyleye, evlatlarını ve hassa çarvelerim kendisine Allah emneti olsun" diyerek, Ahmed lehine tahttan feragat ettiğiğini ilan etti.

İstanbul ordusundan 8 bin kişilik birlik Edirne'ye girecek Şehzade Ahmed'i törenle yemine padişah ilan etti. Asiler, Trabzon'a gitmek için gemi bekleyen Feyzullah Efendi ve yakınlarını Varna'da yakalayıp, Edirne'ye getirdiler. Ağır işkencelerden geçirilen Feyzullah Efendi öldürülerek cesedi Tuna Nehri'ne atıldı. Darbeyi tahttan indirilen II. Mustafa ise birkaç ay sonra tam açılığa kavuşmayan bir ölüme bu dünyadan göçtü... ■

GÜNEY EDİRNE'NİN AKCIĞERİ: KORU DAĞI

Saros Körfezi'nin eşsiz güzelliğiyle, turizm cenneti konumundaki Keşan, Korudağ ormanlarıyla nefes alıyor. Coğrafi özellikleri ve biyolojik çeşitliliğiyle doğal sit alanı olan, doğa sporları ve ekolojik turizm açısından pek çok imkan sunan Korudağ, insanoğluna görsel bir şölen de sunuyor...

YAZI-FOTOĞRAF: **SONAY CAN**

Yüzölçümünün yüzde 16,6'sı ormanlarla kaplı olan Edirne, yüzde 60,9'luk tarım arazisiyle aslında bir tarım ilidir. Orman varlığı açısından yoksul olan Edirne'nin en önemli orman arazisi, güney-doğusunu kaplayan Korudağ'dır. Tekirdağ, Çanakkale ve Edirne'yi buluşturan Korudağ, hem bölgeye hayat veren zümrüt yeşili bir kaynaktır hem de muazzam bir görsel zenginlik sunar...

Trakya'nın, Gelibolu Yarımadası'nın kuzey sınırından başlayarak Ergene Havzası'na kadar inen Korudağ'ın kuzeyini; Yerlisu, Mahmutköy ve Kadıköy, güneyini; Adilhan, Kalealtı, Şadıllı köyleri (Gelibolu), batısını; Sazlıdere ve Saros Körfezi, doğu-

sunu Bayramiçi (Gelibolu) köyleri oluşturur.

Korudağ, Tekirdağ'ın Malkara İlçesi'nden Edirne'nin Keşan ve Enez ilçelerine kadar kıyıya paralel bir şekilde uzanır. Yükseltisi fazla olmayan Korudağ'ın en yüksek noktası, 726 metre ile Yerlisu tepesidir.

Çanakkale-İstanbul Karayolu üzerinde bulunan Korudağ; 11 bin 665 Ha. verimli, 712 Ha. da bozuk olmak üzere toplam 12 bin 377 Ha. orman yüzölçümüne sahiptir. Keşan'ın Saros Körfezi paralelindeki alanında ise Çınarlıdere ormanları yer alır.

Keşan Mecidiye'ye kadar genellikle Kızılcık ormanları ile kaplı olan Korudağ'ın asli ağaç türleri; kızılçam, karaçam, fıstık

çamı, sahil çamı, meşe, dişbudak ve akasya, çalı formundaki bitkileri ise; üvez, sandal, kara çalı, pınar meşesi ve gürgünder.

EKOLOJİK DENGEYİ KORUYOR...

Oksijen deposu olan Korudağ'ın bölgeye olan faydaları saymakla bitmez. Çünkü bir hektar ladin ormanı yılda 32, kaysın ormanı 68, Korudağ gibi çam ormanları ise 30-40 ton toz emer. Ormanlar 50 m. genişliğindeki bir otoparkın trafik girişini 20-30 desibel azaltır. Bir işi tamponu gibi görev yapan ormanlar sıcaklığı 8 derece düşürür. Yaz sıcaklığını 1,5 ile 2,8 derece kadar artırır. Biyolojik dengeyi koruyan ormanlar, bitkiler ve hayvanlar için doğal bir şübeke olup, atıkların yeniden değerlendirilmesini sağlar.

Korudağ, ekolojik dengeyi sağlamanın ötesinde bölge halkı için korunması gereken çok önemli doğal kaynaktır. Orman köylüleri ve Keşan halkı, Korudağ'ndan; yakacak sağlar, arıcılık faaliyetleriyle uğraşır, ormanda geçici işçi olarak çalışarak gelir elde eder.

Korudağ'ın flora ve faunası zengindir. Meşe ve kızılçam ormanları pek çok bitki çeşidiyle onlarca hayvan türünün de evidir. Biyolojik çeşitliliği ve coğrafi özellikleriyle doğal sit alanıdır. Doğa sporları ve ekolojik turizm açısından pek çok imkan sunar...

Güney yamaçları dik olmasın rağmen kuzey yamaçları daha yumuşak eğimli olan Korudağ, Keşan-Çanakkale ile sınırlı yakınında Saros Körfezi ile buluşur.

DENİZLERİN BULUŞTUĞU YER

Trakya'nın en önemli üç yükselişinden biri olan Korudağ'ın özelliğinden biri de hem Ege Denizi (Saros Körfezi) nin hem de Marmara Denizi nin çıplak gözle görülebilmesidir. Bu özelliğiyle Korudağ, Ege ve Marmara'ya tepeden bakılacak tek noktadır. Gazeteciler, fotoğrafçılar ve doğa tutkunları için bu iki denizi gerçek anlamda fotoğraflayabilmek sadece, Keşan Orman İşletme Müdürlüğü'ne ait, bölgedeki bir yangın gözleme kulesinden mümkündür.

Korudağ'ın Ege ve Marmara'nın arasında Malkaradan başlayıp Enez'e kadar uzanan zümrüt

yeşilliğinin, bölgede "Orman Denizi" olarak tanımlanması hiç kuşkusuz boşuna değildir. Dünyanın birçok yerinde iki denizi aynı anda görebilmek, sık olmasa da olasıdır. Ama üç denizin bir arada görülmese, az rastlanır. Korudağ'nda Kısık Kule'den, mavileye yeşilin muhteşem buluşmasına "kızılçam orman denizi" de eşlik eder...

Kökleri Marmara ve Ege'nin sularından beslenen Korudağ ormanlarının denizle buluştuğu Göktepe ve Danişment kıyılarında orman kampları konaklama ve rekreasyon olanaklarıyla gözde yerlerdir... Keşan'daki amatör bisiklet tutkunları Korudağ'ın turları düzenlemekte, Keşan Belediyesi de mayıs ayının son haftasında Korudağ'nda trekking ve doğa yürüyüşleri gerçekleştirilmektedir.

Korudağ'ın doğa mirası olarak Keşan için öneme varan yetkililer, ormanları korumak ve çeşitli tesislerle donatmak için çeşitli projeler hazırlama arifesindedir.

Ancak, doğa sporları ve ekolojik turizm açısından pek çok imkan sunan Korudağ ormanlarının, biyolojik çeşitliliği ve coğrafi

Korudağ'ından Gelibolu Yarımadası'nın başlangıcı; iki deniz, Ege ile Marmara'nın aynı kareye sığırdığı nadir bir açı...

Korudağ, ekolojik dengeyi sağlamanın ötesinde bölge halkı için korunması gereken çok önemli doğal kaynaktır.

özellikleriyle doğal sit alanı olduğu unutulmamalıdır. Bu özelliğinin korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması her türlü yatırımdan daha önemlidir. Bölgeye yapılacak yeni projelerin getireceği yararlar hesaplanırken, Korudağ ormanlarına verilebilecek zararlar gözden kaçırılmamalıdır. Modern tesisler, turistik işletmeler uğruna eşine az rastlanır bir doğa harikasına zarar verilmesi düşünülemez bile... Çünkü güzel binalar, yollar, modern işletmeler her yerde her zaman inşa edilebilir, ama binlerce yıllık doğal mirasın muhteşem güzelliğinin yeniden insani ne yazık ki mümkün değildir ■

EDİRNE ŞAİRİ ULUĞ TURANLIOĞLU

YAZI: ÖZLEM AĞIRGAN

Edirne sevilesi bir şehir. Bu şehre aşık olmuş nice insanlar gelmiş geçmiş toprağında. Biri var ki yaşamının büyük bir bölümünü geçirmiş olduğu kentinden işi nedeniyle uzaklaşmış. Ama yaşlılık yıllarında kendine dönmüş, 30 u aşkın Edirne şairini, 25 kitabı bizlere kazandırmış değerli bir öğretmen, değerli bir şair. Uluğ Turanlioğlu. Kırklareli Pehlivanöy doğumlu olmasına karşın, hep Edirne demeli. Yaptıkları yazdıkları ile Edirne'de iz bırakmış.

1928 Millet Mektepleri ile başladığı öğretmenliğini, Dereköy İlkokul Öğretmenliği takip etmiş Gazî Eğitim Enstitüsü sonrası, Türkiye Öğretmenliği ile sürdürmüş. Sırası ile Edirne, Çanakkale, Rize Ortaokul ve Lise öğretmenlikleri yapmış Edirne Lisesi'nden emekli olmuş. Emeklilik yıllarında da öğretmenlik serüveni devam etmiş İstanbul Kız Lisesi, Sultan Ahmet Ticaret Lisesi, Yeşilköy Ticaret Lisesi, Eyup Lisesi, Rum Kız Lisesi, Kasımpapa Ortaokulu, Teknikum Okulu, Boğaziçi Özel

Akgün Koleji, Kadıköy Özel Anadolu Lisesi'nde öğrenciler yetiştirmiş. Bu dönemlerde şair onun hep baş köşesinde olmuş. Onun şiirinin rüzgârından esilenen bir ara zorunlu olarak Çanakkale'ye gönderilmiş orada, Edirne özlemi çektiği için şöyle seslenmiş;

**Kim demiş
Çanakkale'deyim?
Sabahları: Aysekadın'da
Akşamları Köprülerideyim.
Kâh Karaağaç Yolunda
Kâh Muradıye'deyim.**

Değli başka bir kentte, Edirne'de yaşıyor bile hep Edirne'yi düşünen, rüyalarında bile Edirne ile dolu olan şairimiz,

**Yüzergen rımaklarında
Otururken parklarında
Gönümde rıyalarımnda
Her gece rıyalarımnda
Edirne'yi yaşıyorum,**
diyerek bize iç dünyasını aktarmaktadır.

Onun Edirne'den Kars'a kadar şiiri tüm yurtta tanır. 29 Ekim 1945 Tanin Gazetesi'nde yayınlanan bu şiirinin bir dörtüğü şöyle, **Yosunlu taşlarda dinlenen zaman Beyaz duvarları bırayk yapan kan Hasılı bu hava, bu mutlu vatan bu güne bizindir yarın da bizim.**

Yine aynı şiirin başına bir dörtüğünde bu iki şehri sehrini şöyle dile getiriyor.

Plevne'ler, Mohaç'lar eşsiz devirler,

**Aras'lar, Meriç'ler şanlı nehirler
Kars'lar, Edirne'ler gazi şehirler
bu günde bizindir yarın da bizim.**

Uluğ bey, şiirlerinde sevgiliye, memleketle, doğaya, özgürlüğe, Atatürk Milliyetçiliğine'ne, vatan, millet, bayrak gibi kahramanlık konularında seslenen şiirler yazmış. Hep vatan bütünlüğü, Ulus bütünlüğü düşüncesini vurgulamış. 'İstiklâl Aşk'ı şiirinde, **Ne şöhet, ne para, ne zevk, ne de yâr
Ne hülya içinde al açan bahar.
Gönümüzden geçmez fani duygular.
İstiklâl yolunda ölsek dönmeyiz,** diyerek duygularını çöştürmüştür.

Atatürk sevgisini aşka dönüştürmüş bir şairdir. "Neden" isimli şiirinde, **Denizleşmiş mavi gözleri
Bizi aşkla bağlar neden?
Ve Atatürk çağı varken
Bu bir sürü çağlar neden?** diye bizlere seslenmektedir. Şiirlerinde genellikle hece vezni hakimdir. Aruzla yazdığı şiirleri de vardır. Son yıllarında yenilikçi akımlara uyarak serbest şiirler de yazmıştır. Kuşlar isimli şiiri serbest tarzda yazılmıştır. Sizin kanatlarınız var kuşlar Göklerde uçar

**Dallarda tünersiniz
Ne sevabi, ne gınahı
Şiz öğrenmediniz...
Siz bana yalnız
kanatlarınız verin kuşlar
yalnız kanatlarınız**

doğaya, özgürlüğe olan aşkı bu şiirde dile gelmiştir.

Şiirlerinde hem geçmişe özlem duygusu hem de güncel konulara değinmiştir. Şair arkadaşlarının değimi ile sarı ve mavi renkleri kendine özgü bir biçimde kullandığı için (SA-Vİ) rengi yaratan şair demislerdir. Bu konulardaki şiirlerinde örnek olarak Mavi (1987) şiirinden dizele şöyle,

**Beyaz açmasını artık,
Erguvan rengine boyansın şafak,
Masması kesilsin lüle akşamlar,
En güzel mavine boyansın camlar.
Maviye eğilsin gökte yıldızlar,
maviler giyinsin sarışın kızlar.**

Sarıyı, sarışınları seven şairimiz mavi şiirinde bile sarı demeden yapıyor.

Uluğ, şairimiz pek çok gazete ve dergide şiirler, inceleme yazıları, makaleler yazmıştır. Yeşilyut, Akgün, Kırklareli, Özdelek, Uzunköprü'nün Sesi, Toprak, Kemalist Türkiye, Altıok, Uçsu, Batı Yolu, Allpullu, Hisar, Yeni Defne, Şiir Defteri, Asu, Giresun, Öğrenci Postası Damla, Ozan Ağacı. Kendisi de dergi sahibidir. "Damla" dergisini 1940 yılında Edirne'de çıkarmaya başlamış, 15 sene çıkarıp sonra ara vermiştir. 1990 yılında arkadaşlarıyla ile birlikte damlayı tekrar çıkartmıştır. Bu dönemde düz yazılarında "Neşter" başlığı ile yazılar yazmıştır. Rize'de olduğu dönemlerde, Giresun'da bir gazetede makalelerini "Feride Nazan" mahlası ile yazmıştır. Yazılarına kızın bir başka köşe yazarı kendisine köşesinde şöyle seslenmiş. "Elinin hamuru ile erkek işine karışma" öğretilenimiz burun kahahele ile bize anlatmıştı. Kendisi üçü defa jübile düzenlenmişti (71. Sanat yılı Ozan Ağacı Dergisi tarafından düzenlenmişti).

Şairin 13 adet şiir kitabı, 12 adet güldestelerini içeren kitabı bulunmaktadır.

Tabii yetiştirildiği öğrencileri ve aralarında da olsa 17 yıl yayımladığı Damla Dergisi onun aynı eserleridir. Vefatı üzerine Fethiye'li şair yazar Ünal Şöhret Dürlik, Ozan Ağacı Dergisi'nde yayımladığı bir yazısında şöyle demektedir: "Uluğ Turanlioğlu ve Damla bir şiir okulu. Gençler için Damla'da yazı yapış, şiirleri yayınlamış ve daha sonra onun olmuş pek çok şair ve yazar tanınur. Uluğ bey Damla'daki konuşurken şiir gönderen gençlere düşüncelerini bildirir onlara yö gösterir."

Evet o her ölümlü gibi Edirne mizden gelip geçen güzel bir esintidir. Onun çoşkulu rüzgârında büyüdü nesillerimiz. Şiir şiir Edirne olan şairimiz, dizeleriyle hep kalplerimizde yaşayacak ■

EDİRNE DESTANI

Süngümlüze serdik toprağa yası. Sınırdı can veren yaman burdardı. Bir şehir değildir; vatan burası, Mermerde yikanan zaman burdardı.

Yıkılmaz bir dağdır Türk Selimiye, Çihana sunulan eşsiz hediye. Tarihi okuruz bilmem ne diye, NeF'iler, Fatihler her an burdardı.

Kubbeler üstüne eğilmiş sema, Ezanlar geçmiştir akseden neva, İnnamk der için biricik deva, Yeşiller güzeli canan burdardı.

Hamamlar, çeşmeler serpilmiş yer yer, Yüzlerce minare gökleri deler, Hep Türk'ün eseri hanlar, Köprüler, Değeri ölümsüz mekan burdardı.

Tarihe gömülen izdir her sokak, Ciniler yeşildir, mermerler ak-pak, Tam insan olmaksız eser yaratmak, Dehanın yücesi Sinan burdardı.

Meriç'te her grup bir olgun nardır, Arda'da her yaprak güldür, bahardır, Tunca'da her gölge Sinan'ı yardır, Aliş'i yaratan insan burdardı.

Üç gelin görünür Bıçuktepe'den, Rul olur burada bir avuç bedet, Tek dua kunsulsi binbir kubbeden, Dürünla kaplanmış Balkan burdardı.

Bir şehit yatağı her zerre toprak, Saray'da alanı zindir unutmak, Mazi gönüllerde, ellerde bayrak, Toprağı islatan ilk can burdardı.

Kitaba geçmemiş destan tabyalar, Kıyık'ta dinlenmiş geçen yayalar, Bir sanat mirhabı olmuş kayalar, Yurdun tek vatanı zaman burdardı.

Ezelden turgunusa hakkın sesine, Palavra savurmak elin nesine, Eserler şahitlik bizim Edirne, Bu yurdu öz vatan yapan burdardı.

Vefanın örneği tertemiz kızlar, Ne gözler aldılar, ne gönül sizler, Tanrı'ya kalsınlar gökte yıldızlar, Cefası sevilen fetka burdardı.

Kimsekin olamaz, Türkeldiği bu, Namusun, serfeftimdir bu, Bir ölmez milletin emelidir bu, Kanını toprağa katan burdardı.

Uluğ Turanlioğlu
(Damla Dergisi, 1948)

OSMANLI BAŞKENTİ EDİRNE'DE TARİHİ ÇEKİRDEĞİN OLUŞUMU VE TASARIM DİLİ

1-GİRİŞ

Bir kent in ya da kentsel alanın tarihi bir yerleşme olarak adlandırılması için; orijinal bir kent strüktürü, önemli mimari özellikleri ve süregelen sosyal bir yaşamı içermesi gerekmektedir.

Bu bakış açısı ile irdelendiğinde her zaman diliminin onu izleyen oluşumların eskisi olmak zorunluluğu dikkate alınarak, fiziki mekanların devamlı bir değişim süreci içerisinde olduğu gözardı edilmemelidir.

Tarihi çevreler ait oldukları dönem in sosyo-kültürel yaşantılarınin fiziki mekana yansımalarıdır. Bu çevrelerde geçmişe ait, mimari, toplumsal ekonomik, teknolojik,

kültürel vb. göstergelerin bir arada bulunduğu, geçmişle gelecek arasında bir köprü kuran bu mekanların korunması kültürel sürekliliğin sağlanması açısından çok önemlidir. Tarihi çevreler bulunduğu bölgelerde özellikle vurgulayıcı ve düğüm noktaları durumundadırlar. Çoğunlukla yerleşik konut alanlarının bazen de geleneksel çarşısı içeren genellikle kentin merkezinde yakın önemli bir parçasını oluşturmaktadır.

Türkiye'yi Avrupa'ya bağlayan karayolu üzerindeki sınır şehrimiz Edirne, Tunca ve Arda'nın Meriç Irmağı'na kavuştuıkları yer yakınında kurulmuştur. Kentin tarihi 10. 7. yy'a kadar uzanmaktadır. Bugünkü Edirne kentinin bulunduğu yerde ilk kent, Traklar'ın Odrisya boyu tarafından kurularak Odrisya olarak adlandırıldı. İS. 2. yy'da Roma İmparatoru Hadrianus, Edirne'ye kent statüsü vererek kendi adını koydu. Roma döneminde Edirne, Hadriana-polis olarak anıldı. Romalılar-

**SENNUR AKANSEL
TİMUR KAPROL
ERTAN VARLI**

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK-MİMARLIK FAKÜLTESİ
MİMARLIK BÖLÜMÜ

dan Bizanslılara geçerken Haçlı Seferleri sırasında birçok kez yağma edildi. 1361 yılında Murat 1 tarafından Bizanslılardan alınarak Osmanlı topraklarına katıldı. İstanbul alıncağa değin, 90 yıla yakın başkentlik yaptı. Edirne, İstanbul'la birlikte, Osmanlı İmparatorluğu'nun eriştiği yaratıcı düzeyi gösteren camileri, dini yapıları, köprüleri, eski çarşıları, kervansaraylarıyla yaşayan bir müze niteliğindedir.

2-EDİRNE'DE TARİHİ ÇEKİRDEĞİN KONUMU VE NİTELİĞİ

Edirne tarihi çekirdeği Londra Asfaltı boyunca, Ziraat Bankası kavşağından kuzeyde Uç Şerefeli Camii, Eski Camii ve Selimiye Camii Külliyesi'ne kadar uzanmaktadır. Tarihi çekirdek çeşitli dönemlerde yapılmış birçok taşınmaz kültür varlığı doku içinde yer almaktadır. Bunlar, Makedonya Kulesi (Büyük Kule 10. yy), Eski Camii (1402-1414), Bedesten (1422), uç Şerefeli Ca-

Ekater Sengül

mii (1438-1448), Ali Paşa Çarşısı (1569), Sokollu Mehmet Paşa Hamamı, Taşhan (16. yy 2. yarısı) Müşir Dairesi (Bugünkü Tümen Komutanlığı Binası, 1898-1900), Dar-ül Eytam Çarşısı (Mimar Kemalettin Bey'in binaları 1914), Belediye Binası (1898), Selimiye Camii (1568-1575), Peyker Saatli Medrese (15. yy), Rüstem Paşa Kervansaray (16. yy), Tahmis Hamamı (1525) gibi yapılar içinde yer alır. Alanın büyük kısmı konut bölgesi Kaleiçi'ni de kapsar. Alan tümüyle "Kentsel Sit Alanı" statüsündedir.

Edirne kentinin bilinen ilk yerleşim bölgesi eskiden surlarla çevrili olan "Kaleiçi" mahallesi-dir. Bu mahalleyi batı ve güneyde Tunca, kuzeyde Mumcular Caddesi, doğuda Saraçlar Caddesi ile sınırlanan alan olarak tanımlamak mümkündür. Kent Türk egemenliğine girdiğinde yapılan anlaşma gereği Kaleiçi yerleşmesine dokunmamışlar, surlar ile çevrili alanın kuzey, güney ve

doğu çeperinde kendi mahallelerini kurmuşlardır. Kaleiçi mahallesi ile birlikte şimdiki Yıldırım semti olarak bilinen AINA varoşu yer almaktaydı. Kaleiçi'nde daha çok gayrimüslimler yaşarken kale dışı mahallelerde müslim halk yaşamaktaydı.

Kaleiçi'nde büyük çarşılar yer almaktaydı. 1700, 1903, 1912'de çıkan yangınlarda bu çarşılar tahrip olarak günümüze gelememiştir.

14. YY SONLARINDA EDİRNE

1361'de Osmanlı egemenliğine giren kent, bugün ayakta kalan, günümüze tarihi çekirdeğin sınırları içerisinde yer alan antikal binaların pek çoğu 15. ve 16. yüzyılda yapılmıştır.

Eski Camii 1414 (Çelebi Sultan Mehmet zamanında) bitirilmiştir. Mimar Konyalı Hacı Alaaddin-Bedesten 1422 (I. Mehmet)-Uç Şerefeli Cami 1448 (Sultan 2. Murat)-Rüstempaşa Kervansaray 1561 (Rüstem

Paşa tarafından Mimar Sinan) Arasta 1569 (Sultan III. Murat 1574-1595 yılları arasında Mimar Davut Ağa'ya yaptırılmıştır.-Ali Paşa Çarşısı 1569 Hersekli Semiz Ali Paşa tarafından, Mimar Sinan'a yaptırılmıştır.-Selimiye Camisi 1575 (II. Selim tarafından Mimar Sinan'a yaptırılmıştır.

15. yy sonlarında kentin eski konut dokusu değişti zamanlarda meydana gelen yangın ve depremler sonucu tamamen yok olmuştur. Sur duvarlarına bitişik inşa edilen Ali Paşa Çarşısı ile tarihi merkezdeki çarşılar bu bölgenin aynı zamanda ticari kimliğini belirlemiştir.

Tarihi çekirdeğin tanımını dikkate aldığımızda, yerleşik konut alanlarının bazen de geleneksel çarşısı içinde barındır. Bu bakış açısı ile değerlendirildiğinde Edirne kent merkezi Kaleiçi, Ali Paşa Kapalı Çarşısı, Gilingirler Çarşısı, Selimiye, Uç Şerefeli ve Eski Camii'nin yer aldığı Karanfilgözü ve Sabuni mahallelerini kapsar.

Tarihi kent merkezinde yer alan antsal eserlerin yanı sıra tarihi çekirdeğin etrafında ve içinde birçok taşınmaz kültür varlığını yer aldığı görülür.

Kale içindeki gridal dokuda yer alan sivil mimari örneği olan konutların benzerleri ile, Kale dışındaki mahallelerde karşılaşılar. Aynı plan özellikleri gösteren konutların yanı sıra geleneksel konutlara da rastlanmaktadır.

(Necmi İge Evi, Çavuş Bey Mah.)

Edirne kentinin eski konut dokusu, kentin geliştiği zamanlarda karşı karşıya kaldığı deprem ve yangınlarla tamamen yok olmuştur. Eski ahşap evlerin yoğunlaştığı Kaleci sementin ise 1905 yılında tamamen yandı, Dilaver Bey'in belediye başkanlığı yaptığı 1883-1907 döneminde ise, Fransız uzmanlarca hazırlanan ızgara kent dokusu üzerine inşa edildiği bilinmektedir. Bu nedenle bu bölgede yer alan eski evlerin çoğunun 1905'ten sonra yapıldığı bilinir. Çoğunlukla iki katlı ve ah-

şap olarak yapılan konutlar, bitişik dizilimde tasarlanmıştır. Sokak niteliğindeki bodrum katı taş duvarlar üzerine inşa edilen konutların üst katları ahşap stüktürdür. Girişler çoğunlukla sokak üzerinden verilmiştir. Buna karşın az sayıda olsa da bahçe içinden girişli konutlar da yer almaktadır. Geleneksel konutların planı samsı yan veya iç sofa'dır.

Cephe bezemelerinde neo-klasik ve son dönem olanlarımda art-nouveau stiliistik etkileri görülür. Bu konutların ikinci katlarında çıkarmalar yer almaktadır. Özellikle Gazi Sokağındaki evlerde çahannamlı konut seçenekleri ile karşılaşılar.

19. yüzyılın sonunda başlanan demiryolu, eğitim binaları, yeni ticaret merkezleri ve askeri kırsal gibi yapılaşmalar, kentin değişim sürecini başlatmıştır. Bu yüzyıl sonlarında Edirne tarihi çekirdeği orijinal kimliğini kaybetmiştir. Bu dönem içerisinde tarihi çekirdek içinde yer alan

binalar aşağıdaki gibidir. Harbiye Kışlası 1871-Erkek Sanat Okulu 1879-Belediye 1898-1905

SONUÇ:

Mimarlık ve kent tarihi özdeştir. Binlerce yıllık insan yerleşimleri geçmişinde mimarlık ve kentler birlikte yaratılmıştır. Her ikisi de birbirini etkilemiş ve belirlemiş; mimarlığın kentleri, kentlerinde mimarlığı yaratmış; adeta "bütünsel bir süreç" uyarıklı tarihinin temelini oluşturmuştur. Antik dönemde yerleşme sahip olan Edirne, geçmişin yarattığı kimlik ve kültür birikimlerini sürdürülebilirliği tarihi çekirdeğe sahiptir.

Tarihi içinde mimarlığın evrensel kaynağı kenti ve mimarlığı gözetin uyarıklardır. Edirne'de kente yapılacak her müdahale onun yazgısını gözetin bir mimarlık anlayışı ile ele alınmalıdır.

Tarihi çevre bir toplum geçmişten kalan en büyük mirasıdır. Toplumlar, tarihten öğrendikleri

ile içinde yaşadıkları zamanın kültürlerini birlikte yoğunlaşarak geleceğini kurabilirler. Bir başka deyişle tarih, toplumları amaçları doğrultusunda hedefe ulaştıracak köprüleri niteliğindedir. Geçmişten günümüze ortak bir kültürel dil altında yaşamamızı sağlayan tarihi çevrelerdir. Globalleşen dünyada yaklaşık 200 yıllık bir kültürel evrim süreci yaşanmaktadır. Bu süreç kapitalizme isteginin modernleşme, ilerleme ve kalkınma kavramları ile dışavurum olarak da yaşanmaktadır. Oysa ki geçmiş ile gelecek arasında kültürel bir bağ olan taşınmaz tarihi değerlerimiz ihmal edilmekte ve adeta hummalı bir şantiye durumu yaşanıyor. Kentlerimizde korumaya önem verilmeden, hızlı bir yenileme yaşanmaktadır.

Oysa ki, tarihi çekirdekte yer alan antsal ve sivil mimari değeri olan eserleri günümüze yaşatmak için katmalı, dolu içerisinde yapılacak olan yeni binalarda karmaşa yok edilmeli ve mevcut geleneksel dokunun okunabilirliği engellenmemelidir.

Sonuç olarak; bir sınır kenti olan Edirne'de tarihi çekirdekte yer alan ve kentin mimari özelliklerini yansıtan ve ortak tasarım dili olan antsal ve sivil mimarlık örneği olan taşınmazların, geleceğe kuşaklara bozulmadan ve değerlerinin değiştirilmeden, tasarrım dili yeni binaların tasarımlarında yitirilmemesi gerekir. ■

MİMARLIK SEMPZYUMU BİLDİRİNDEN ALINMIŞTIR.

Kaynaklar:

- Paşapaporgiçou,** 1971, Continuity and Change, Praeger Publishers, London, s: 27
Bilsel, A., Bilsel, G., Aksulu, I. 1994 Kentin Koruma Planı'nda, Projeleme Sürecinde Sorunlar: 2. Kentin Koruma Kolektümü, MSÜ, İstanbul, s: 66
Özdemir, G. 1951 "Edirne", İstanbul Matbaacılık, İstanbul, s: 26

THE FORMATION OF HISTORICAL CORE AND DESIGN LANGUAGE IN EDİRNE AS AN OTTOMAN CAPITAL

In order to call a city or an urban area as a historical settlement, that place should have an original urban structure, significant architectural features and continual social life. 'When it is dealt with from this perspective, when the obligation of each time zone to be the older one of its following formation is taken into consideration, physical environments' state of being in the change process should not be disregarded.

Historical environments should reflect the socio-economic life in their own period to the physical environment.

In this environments, architectural, sociological, economical, technological, cultural, etc. indicators are together.

The preservation of these places that are a kind of bridge between the past and the future, is very important in the sense of cultural continuity. Historical environments are especially emphasize and vital point in the regions where they survive. They mostly construct a significant part of settled housing zone and sometimes traditional bazaar near the city center.

Historical settlement that settled in accordance with the natural environment data provide entireness to the physical environment from the visual perspective with their architectural and cultural values and the life style that is formed by the tradition defining the social life of the society, custom and

belief, economic level and the dominance of political power can be regarded as an element in the formation of historical urban texture. Today, in the cities which have preserved their own features, we can encounter some samples presenting the harmonic solutions between natural environment and human labor.

When the formation and history of city is investigated, it is possible to understand the historical experiences they had. The changes in the areas in order to keep the historical core alive which has a functional deformation in the present area of usage should be in harmony with the design language of the texture.

The solution that can be adapted for the changes in the building in the areas that have functional deformation are inevitable attitude towards in creating population and changing living conditions. However these changing should be in harmony with the original design language of the texture. All the decisions that will be taken about the city firstly affects historical centers. Edirne having the early time architectural samples in the present texture core in urban life will be presented with some samples from historical centers by considering as a mean, of a helper to understanding today, and knowing and describing ourselves.

YAŞATILAN GELENEK EDİRNE HELVA SOHBETLERİ

YAZI: ABDULLAH ARSLANER

Edirne, Osmanlı Devletine 1361-1453 yılları arasında 92 yıl resmen, 1611-1703 yılları arasında 92 yıl de fiilen başkentlik yapmış bir tarih ve kültür şehridir. Edirne, başkent olduğu dönemde, başkent olmanın siyasi, sosyal ve kültürel birikimini bünyesinde toplamıştır. Başkentlik İstanbul'a taşınmasıyla bunları kaybetmemiş, bu birikimleri bünyesinde barındırmış ve yaşatmıştır.

1877-78 tarihinde yapılan Osmanlı- Rus Savaşı ile 1912 ve 1913 tarihlerinde yapılan I. ve II. Balkan Savaşları siyasi yıkım yanında sosyal ve kültürel yıkıma da sebep olmuştur. Bu yıkımdan, geçiş noktasında bulunması nedeniyle en çok da Edirne etkilenmiştir. Edirne'nin nüfusu büyük oranda İstanbul başta olmak üzere doğuya göçmüş, Balkanlardan gelen yeni nüfus da Edirne'ye yerleşmiştir. Böylece Edirne'nin

nüfusu neredeyse tamamen değişmiştir. Savaşın yıkımı ve nüfusun değişmesi Edirne'nin kültürel zenginliğini de etkilemiş, bunun sonucunda Edirne'nin başkent kültürü ya yok olmuş ya da unutulmuştur.

Edirne'nin başkent kültüründen gelen ve unutulmaya yüz tutmuş kültürel değerlerinde biri de Helva Sohbetleridir. Bir zamanlar soğuk ve uzun kış gecelerinde büyük konakların en büyük eğlencesi ve kültürel faaliyeti olan helva sohbetleri yaklaşık yüz yıldır yapılmaz olmuştur. Birkaç büyük konak sakını, birkaç Edirne sevdalısı konuşmaya çalıştıysa da bunu bir türlü başaramamış ve köklü geleneği günümüze getirememişti.

NASIL BAŞLADI?

Yrd. Doç. Dr. Ratip Kazancıgil 1993 yılında basını gerçekleştiren Edirne Helva Sohbetleri

ve Kış Gecesi Eğlenceleri isimli kitabının sonunda söz olarak Edirne'yi seven ve elinde yetki ve güç olanlara feryat duymasına su çağırıyor yapıyordu: "Tüm yönleri ile Edirne folklorunu kaybolmaktan kurtarmak ve gelecek kuşaklara aktarmak için lütfen kollarınızı sıvayın, gayret kemerlerinizi kuşanın. Edirne tarihi kaybolmaz ama Edirne folkloru son nefesini veriyor. Gelin şu paha biçilmez hazineleri gelecek kuşaklara aktaralım."

Edirne Valisi sayın Mustafa Büyükbüyük bu çağırıyor duyurmasına göreve geldiği günden beri Osmanlı Devletine başkentlik yapmış bir tarih ve kültür şehri Edirne'nin kültürünü yaşatmaya yönelik gayret içerisindeydi. Bir kültür adamı olan sayın valimiz, Edirne de bilinen ve yaşanan kadar bilinmeyen ve unutulmaya yüz tutmuş kültürel değerlerinin de olduğunu; bilinenlerin yaşatılmasının yanında unutulmalarının da canlandırılması ve hayata geçirilmesi anlayışını savunuyordu.

Helva Sohbetleri ile ilgili her şey sayın valimizin bu genel bakışının dışındadır, 2009 yılının Kasım ayı başında verdiği "Edirne'nin unutulmuş kültürel değerlerinden birisi olan Helva Sohbetlerinin ihya edilmesi ve yaşatılması" özel talimatı ile başladı.

Talimatın hemenertesinde Edirne kültürüne gönül vermiş kişi ve kurumlarla temasa geçilip, Helva Sohbetleri hakkında bilgi toplanmaya başlandı. Yaklaşık iki haftalık çalışma sonunda birçok sözlü bilgi yanında iki de yazılı esere ulaşıldı. Yazılı eserler,

Yrd. Doç. Dr. Ratip Kazancıgil'in Edirne Helva Sohbetleri ve Kış Gecesi Eğlenceleri isimli kitabı ile Hakkı Soyannmaz hocamızın Edirne Destanı isimli devasa eseri idi. Elde ettiğimiz yazılı kaynakların yazarlarından Hakkı Soyannmaz hocamız hakkında rahmetine kavuşmuştu. Ratip Kazancıgil ise çok şükür hala aramızdaydı.

2001 yılında kurulan ve başkanlığını Güngör Mazlum'un yürüttüğü Edirne Yerel Tarih Grubu her ayın son Perşembe günü Emekli Öğretmenler Derneği'nin salonunda toplanıyor, alanında uzman birinin sunumu eşliğinde Edirne tarihi ve kültürüne ilişkin bir konunun sohbeti yapılıyor.

Hemen Güngör Mazlum beyle irtibatla gelecek aylık sohbet programına Edirne Helva Sohbetlerinin konu edilmesinin de bunu Yrd. Doç. Dr. Ratip Kazancıgil'in anlatılması talebi iletilirdi. Bu Edirne aşığı olan Güngör bey hazine bulmuş kadar sevindi ve bu konuyu Aralık ayının sohbet konusu yaptı. 24 Aralık 2009 tarihinde gerçekleşen toplantıda Ratip Kazancıgil'in anlatımı eşliğinde katılanlar tarafından Helva Sohbetleri konusu işlendi.

Bu toplantıdan sonra Helva Sohbeti için bütün bilgiler toplanmış, bütün parçalar tamamlanmış, Helva Sohbeti uygulamaya konacak hale gelmişti. Yapılacak tek şey bunu ırcra etmekti. Hummalı bir çalışmadan sonra ilk Helva

Ratip Kazancıgil Helva sohbetinin nasıl yapıldığını anlatıyor.

Helva Kazanı

Sohbeti Kültür ve Turizm Müdürü lüncüne 6 Şubat 2010 Cumartesi günü Tarihi Edirne Türk Ocağı binasında gerçekleştirildi.

Organizasyon güzel olmuş, katılanlar tarafından beğenilmiş, kamuoyundan büyük destek görmüştü. Yani maya tutmuştu. 26 Şubat 2010 Cuma günü Edirne Yerel Tarih Grubunun organizasyonunda Helva Sohbetlerinin ikincisi Tarihi Selimye Taş Odalarında yapıldı. Bu sohbet ilk Helva Sohbetinin eskisileri giderildi, yapılmayanları eklendi. Sonuçta daha aslına uygun, daha dorucurcu bir sohbet oldu.

HELVA NEDİR?

Helva, yağ, un veya nişasta ile sekerin karıştırılıp değişik usullerle pısrılmesinden elde edilen bir tatlıdır. Helvanın çoğulu Helviyat'ır ve bütün helva çeşitlerini içerir. Helva her ne kadar Türk kültürünün bir parçası olsa ve herkes tarafından yapılsa da esas kimliğini saraylarda bulmuştur. Osmanlı saraylarında helvaya ayrı bir itina gösterilmiş, aşçıları dışında Helvacıyan-ı Hassa denilen ayrı bir helvacı sınıfı oluşturulmuş. Restorasyonuna geçiştirilip başlanan Edirne Yeni Sarayının (Saray-ı Cedid-i Amire) Mutfak-ı Amire denilen saray mutfağında da Helvacıyan-ı Hassa sınıfı bulunmaktaydı. Helvayı yapmanın en önemli

yöntü, onu şartlandırmadan beyaz çıkartmak ve pişkin olmasını sağlamaktır. Helva yapmadaki binasire ise çok miktarda sütü irmiğe yedirmekdir. Helvanın yapılacak tencere yuvarlık dipli olmalı ve sacayığında ateş yandan verilirdir. Helvanın kavrulduğunda duruma meyané denir. Şeker ve süt helvaya bu aşamada katılır. Eğer şeker ve süt meyané anında katılmazsa helva bozulur.

Edirne'nin geçmişi en eski helvası Gaziler Helvasıdır. Başlangıcı Murad-ı Hüdaevdenir (I. Murat) zamanına kadar giden bu helva adını halk tarafından seferden dönen gazilere ikram edilen helvadan almaktadır. Gaziler Helvası dışında, başkötü dönemlerden bugüne Edirne'de yapıla gelen helva çeşitleri şunlardır: Helva-yı Asude (Kuvvet Helvası), Helva-yı Hakani (Hakan Helvası), Helva-yı Billuriye (Billur Helvası), Helva-yı Efruse (Un Helvası), Helva-yı Resiyye (Residive Helvası), Taze Peynir Helvası, Helva-yı Sabuni, Helva-yı Mesuniye, Pirine Helvası, Tez-pişt Helvası, Helva-yı Gullabıye, Helva-yı İshakiye, Özbek Helvası, Ninem Duymasın Helvası, Keten Helvası, Şükkeri Haşlama ve Dilber Duduğu.

Helva mutlaka erbabına yaptırılırdı. Edirne'nin en meşhur helvacısı Tahtakale hamamcılarının Fuik Efendi idi. Leble-

Helva sohbetinden bir kare

bici Naim Efendi ise onun çırağıdır. Bunlardan başka Edirne'nin meşhur helvacılarından bazıları şunlardır: Muradiye Küçükpazar'lı İpçi Ahmet Ağa, Lebhebci Naim Ağa, Kavas Mustafa Ağa, Debbâğ Hacı Rasim Ağa, Kıyık'lı Gümgüm Rıza Efendi, Kirışhane'li Ahmet Efendi (Askerlik Şubesi Kâtibi), Hafız Rukm Ertür, Kardeşî Hüfz Efendi ve Dağdevirenze Kadri Bey.

HELVA SOHBETİ NEDİR?

Helva Sohbeti, Erbaın (Karakışın 22 Aralık- 30 Ocak arası en soğuk geçen kırk günü) ile onu takip eden Hamsin (31 Ocak 20 Mart arası elli günlük sayılı soğuk gün) arasında geçen 90 günlük süre (22 Aralık- 20 Mart) içerisinde Edirne konaklarında bilhassa Cuma geceleri helva eşliğinde yapılan sohbet.

Helva Sohbeti, Sıra Toplantısı ve İrfane (Arifane, Orfane) Toplantısı olmak üzere iki türdür. Sıra Toplantısı her zaman ve hep beraber toplananlar arasında yapılan sohbetlere denir. Sıra Toplantısında helva toplantıya katılacakların sayısına göre yapılır, masrafların sıra ile bir kişi karşılır. İrfane Toplantısı ise masrafları ev sahibi ile hizmet edenler kişi katılanlara pay edilerek karşılanan sohbetlere denir.

Başlangıçta bir zara geleceği olan Helva Sohbeti zamanla önce üst düzey asker ve idareciler, sonra esnaf ve tüccar loncalara, ardından da zengin eşraf konaklarına yayılmıştır.

Edirne'de Helva Sohbetlerine ilişkin elimizdeki bilgiler daha çok

geçmişte bunu yapan ve bunları kayıt altına alan kişilerin bilgilerine dayanır. Bu kaynak kişilerin başında Eski Ulu Cami imamı Hafız Rakım Ertür gelir. Gerek Ratip Kazancıgil'in kitabından, gerekse Edirne Destanında yer alan bilgiler çoğunlukla Rakım Ertür kaynaklıdır. Bu dönem Ertür'ün dışında Edirne Belediye Başkanı Ekrem Demirey, eşrafın Arif Dağdeviren, Avukat Cevat Sayın ve Süleyman Bilgen Helva Sohbetlerine kaynaklık eden diğer kişilerdir.

Edirne'deki Helva Sohbetlerinde kişim başlamasında sonraki ilke sohbet seçimin protokolü ve ileri gelenlerin katıldığı. Daha sonraki Helva Sohbetleri ticarcılara, esnaflara ve güççilere yapıldı. Bu dönem kişinin bitimine kadar böylece sürer giderdi.

Helva Sohbetine ev sahipliği yapmaya "Ev Açma" denirdi. Ev açan kişi, gecenin tüm hazırlığını yapar, sohbeti çağıracağı kişileri tek davet ederdi. Misafirler akşam yemekinden sonra toplanmaya başlar, gelecekleki tamamlanma türkülerine gece başlardı.

Helva Sohbeti tecrübeli biri tarafından yönetilirdi. Helva Sohbetinde oyunlar oynanır, türküler ve maniler söylenir, yetenekli olanlar tarafından taklitler yapılır, Eski ve yeni Edirne ve Rumeli türkileri söylenirdi. Geçmişte yapılan Helva Sohbetlerinde eski Rumeli türkülerini söyleyen kişilerin başında Edirne'nin meşhur saz ustalarından Kemani Üzün Ahmet, Kanuni Faik, Udi Selim ve Tamburacı Osman Pehlivan gelirdi.

Helva sohbetlerinin değişmeyen unsurlarından biri de oyunlardır. En çok oynanan oyunlar Fincan Oyunu, Yüzük Oyunu, Arışına Oyunu, Buğday Oyunu, Şaşırılan Oyunu, Tabur Ateş

Oyunu, Tezgaç Oyunu ve Onsekiz Sayı Yazmak Oyunu idi. Oyunlar genellikle gruplar halinde oynanır, her grubun bir "elebas" olurdu. Oyunlarda kaybedenlere "alınlarına kara basmak" gibi değişik cezalar

verilirdi.

Sohbet ve diğer etkinlikler sürenken hazırlanan kazaralarda irmik helvası pişirilirdi. Edirne'nin geçmişi en eski helvası Gaziler Helvasıdır. Gaziler Helvası irmikten yapılırdı. Bundan dolaydır ki Edirne Helva Sohbetlerinde yapılan helva genellikle irmik helvasıdır.

Helva yenmeden evvel, hocalar dualar okurdu. Duanın okunmasından sonra pişirilen helva yenilir, üzerine kahve içilirdi. Kahveler içtikten bir sonraki Helva Sohbetinin kimin tarafından yapılacağı kararlaştırılırdı.

Sohbete katılan delikanlılar süsü bir tabağa helva koyup üzerine de simşir dalları ile süsler, def ve darbuka eşliğinde sohbet odasına giderlerdi. Helva tabağına gelecek sohbet yapmasına karar verilen kişinin önüne koyarlardı ve şu maniyi söylerlerdi:

Sohbet, oyun sona erdi

Gitmeyiz vakti geldi

Sohbet sırası size geldi

Buyurun helvayı helvayı

Buyurun helvayı helvayı

Ardından sohbet gerçekleştirilecek kişiye sabine doner ve şu maniyi söylerlerdi:

Ocağımız tütsü olsun

Kesenez bereket olsun

Bu hane hep münur olsun

Kalkmak zamanı, gitmek zamanı

Bu seremoni ve manilerle Helva Sohbeti sona ererdi. Sohbetten ayrılanlar, evlerindekilere götürmeleri için yenilen helvadan "diş hakkı" ya da "diş kirası" adıyla keçe içerisinde bir miktar helva verilir.

SONSÖZ

Edirne Helva Sohbetleri sayın valimizin öncülüğü ve talimatlarıyla gün yüzüne çıkarıldı, ihya edildi. Yapılan ilk uygulamaları mayalandı ve maya tuttu. İkinci uygulamaları pekiştirildi. Artık, Helva Sohbetleri ile ilgili bilinmeyen, görülmeyen hiçbir şey kalmadı. Bundan sonrası Ratip Kazancıgil'in dediği gibi Edirne'yi seven ve elinde yetki ve güç olanların bu geleneği gelecekle kuşaklara aktarmak için kollarını sıvamaları, gayret kemeriğini kullanmalarına kalıyor. Başta sayın valimiz olmak üzere emeği geçenlere teşekkür ediyor, herkese Edirne Helva Sohbetlerini yaşaymaya ve yaymaya davet ediyoruz ■

Fotoğraflar: Zeki Kar

BİSİKLETÇİLER EDİRNE'DE BULUŞTU AVRUPA GÜNÜ'NDE BİSİKLET ŞENLİĞİ

Üç komşu ülkenin bisikletçileri, 9 Mayıs Avrupa Günü'nde Edirne'de buluştu. Pazarkule Sımr Kapısı'nda başlayan ve Selimiye Meydanı'ndaki etkinliklerle devam eden 2. Edirne Uluslararası Bisiklet Şenliği, şehir turuyla tamamlandı.

Avrupa Günü etkinliklerine dahil edilen 2. Edirne Uluslararası Bisiklet Şenliği, Yunanistan'ın Orestrada ve Bulgaristan'ın Svilengrad kenti başta olmak üzere çeşitli şehirlerden gelen bisikletçileri, EDOSK üyeleri tarafından Pazarkule Sımr Kapısı'nda karşılanmaya başlandı. Daha sonra, Kirışhane'deki Aziz Konstantin ve Elena Kilisesi ziyaret edildi. Kilisede yapılan dualardan ardından, etkinliklere Selimiye Meydanı'ndaki dans gösterileri ve hediye çekilişleriyle devam edildi. Bisiklet severlere bisiklet, kask ve çeşitli spor malzemeleri armağan edildi. Selimiye manzarası eşliğinde sohbet etme fırsatı bulan bisikletçiler, güzel havanın da keyfini çıkardılar.

EDOSK Başkanı Bülent Bacı, şenlikte yaptığı konuşmada, geniş kapsamlı etkinliklere devam edeceklerini belirterek, destek veren herkese teşekkür etti. Bulgaristan Svilengrad Colorit Bisiklet Kulübü Başkanı Mihail Camburov ise,

"Birkaç yıl önce başlattığımız ortak faaliyetlere aşama kaydederek bu noktaya ulaştık. Ortak kültürü paylaştığımız için mutluymuz" dedi.

Şenliğin genici katılıma yapılmasının mutluverici olduğunu vurgulayan Türkiye Bisiklet Federasyonu II Temsilcisi Ali Kanar da konuşmasında, Türkiye'de bisiklet yollarının yapılması ve bu alandaki uluslararası faaliyetlerin artması dileğinde bulundu. Şenliğe bisikletçilerle katılan Orestrada Kaymakamı Polixronis Antoniadis ise, "Üç ülkenin ortak bisiklet faaliyetleri çok ilerleme kaydetti. Herkesin sağlık için bisiklet tercih etmesi gerekiyor" dedi.

Kent Ormanı'nda yemek yiyen bisikletçiler, şenliği Pazarkule Sımr Kapısı'nda tamamladı. Komşu ülkelerin bisikletçileri, bir sonraki etkinlikte buluşma dilekleriyle memleketerine uğurlandı ■

Türk, Bulgar ve Yunan bisikletçiler, 'Avrupa Günü' etkinlikleri kapsamında düzenlenen 2. Edirne Uluslararası Bisiklet Şenliği'nde bir araya geldi. Edirne Doğa Sporları Kulübü (EDOSK) tarafından, Edirne AB Bilgi Merkezi işbirliği ve Edirne Valiliği'nin desteğiyle yapılan senlikte, 400'ün üzerinde bisikletçi pedal çevirdi.

HABER-FOTOĞRAF:
GOKHAN BALCI

SOKAKLAR BİSİKLETLELERE RENKLENDİ

Selimiye Meydanı'ndaki etkinliklerden ardından şehir turuna başlandı. 400 den fazla bisikletçi, sırasıyla Mimar Sinan Caddesi, Sarāçhane, Sarayıcı, Yenimartir, Gazimihal, Talatpaşa Caddesi, Zübeyde Hanım Caddesi, Migros Kaşığı ve Ataturk Bulvarı'ndan oluşan güzergahta şehir turu yaptı.

Kent Ormanı'nda yemek yiyen bisikletçiler, şenliği Pazarkule Sımr Kapısı'nda tamamladı. Komşu ülkelerin bisikletçileri, bir sonraki etkinlikte buluşma dilekleriyle memleketerine uğurlandı ■

Helva sohbeti gecesinde "Sandalıya kâzım" oyunu

BEHİÇ GÜNALAN FOTOĞRAFIN ŞAİRİ

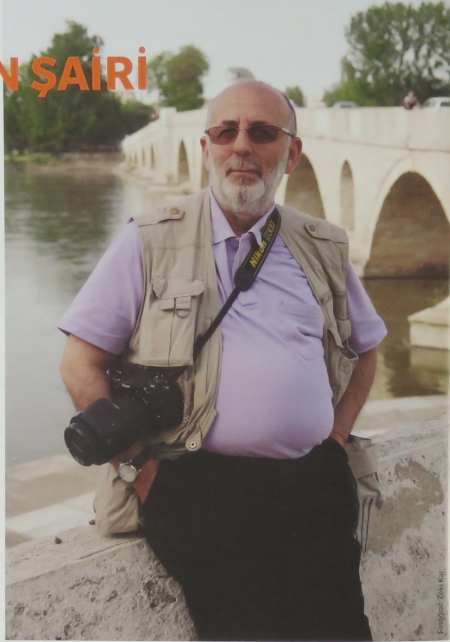
Edirne'nin ve Türkiye'nin tanınmış fotoğraf sanatçılarından Behiç Günelan, büyük bir gazetenin Trakya bürosunu kurmak için 22 yıl önce geçici görevle geldiği Edirne'den bir daha hiç kopamadı. Meslek hayatının ses getiren haberlerini bu kentte kaleme aldı. Objektifyle, dramatik olayların içindeki insanı duyguları tüm çıplaklığıyla yakalarken, kendini Edirne'nin fotoğrafığı büyüüne kapırmaktan alı koyamadı...

SÖYLEŞİ: ZEKİ KAR

Behiç Usta ile Meriç'in kıyısında konuştuk. Meriç'in suları dingin akarken, o da kendi hikayesini anlattı. İçinde ukde kalan şarlığinden ilk kez söz etti. Neden bu kente geldiğini, neden kaldığını, haberciliğin puf noktalarını, kıyamet koparan 'bomba' haberlerini, fotoğraf tutkusunu, Edirne'deki fotoğrafı ve fotoğrafı Edirne'yi anlattı...

- Edirne'ye neden geldin ve neden bir daha geri dönmedin?

Asıl mesleğim gazetecilik. 1988 yılında Hürriyet Edirne bürosunun altyapısını kurmak için geldim. O dönemde Bulgaristan'dan zorunlu göç başlattı, bugünün güneydoğusu gibi hassas bir bölgeydi burası. Butun gazeteler yığılma yapıyordu, bana 'sen biraz daha orda kal' dediler, kalı o kalı... Edirne'nin büyüüne kapıldım. Geçici görevle

Fotoğraf: Zeki Kar

geldiğim bu kentte gönüllü sürgün oldum. 22 yıldır buradayım. Emekli olduktan sonra da buraya yerleştim.

- Edirne, haber potansiyeli açısından nasıl bir kentti?

Edirne'ye dışardan bakıldığında hiç bir olayın olmadığı, durğun, temposu çok düşük bir kent gibi görünür ama, o dönemde 3-4 günde bir gazetenin birinci sayfasına haber giriyorduk biz. Sadece Edirne'de değil, Trakya'nın il ve ilçeleri, hatta deniz de dahil bizim

sorumluluk alanımızdı. Haber coğrafyamız genişti. Merkez büroda 5 profesyonel elemanımız vardı. Hürriyet Gazetesi Edirne'ye gelince diğer gazeteler de geldi. O dönemde bugünkünden daha büyük rekabet vardı medyada. Sabah, Milliyet, AA hepsi bu bölgeye yatırım yaptı ve profesyonel olarak basın sektörü gelisti.

- O dönemde manşetlik haberler yaptınız mı, örnek verir misin?

Pınarhisar Çimento faciası manşet oldu. Trakya bölgesinde

yıkılan binalarla ilgili bir haberi, hatalı çimento kullanıldığını bizim haberimiz ortaya çıkardı. Uzun süredir Trakya Üniversitesi'nde haber dersleri veriyorum. Uçak düşmesi, suikast gibi önemli olayların haber olduğu sanılıyor. Bunlar tabii ki haberdır. Fakat günlük hayatın içindeki çok küçük ayrıntılardan bile önemli haber çıkabilir. İyi özel haberler var Edirne'de ama bakmak ve görmek lazım.

Bir örnek vereyim, ben Edirne'ye ilk geldiğimde Tarımsal Araştırma Enstitüsü'ne gittim, baktım ki ayçiçeklerine beyaz tulbent bağlamışlar. Burda herkesin gözü önünde olan bir şey yani, kimse bunun haber olup olmadığını farkında değil. O zaman türban sorunu yeni yeni gündeme çıkıyor, ben de 'türbanlı ayçiçeği' diye haber yaptım. Rahmetli Çetin Emec haberini 4 sütuna çıkardı, kıyametler koptu...

- O günkü teknolojinin söz eder misin?

O zaman başlıca iletişim aracı teleki idi. İlk telefoto yu kullanan Hürriyet bürosudur. Fotoğraf kartını telefonun tarayıcı silindrine bağlayıp gönderiyorduk. Bir fotoğrafı yaklaşık 40 dakikada geçebiliyorduk. Fakat sistem telefonla bağlı analog sistemdi, arada bir kopukluk oluncu araya bir çizgi atar sil baştan başlardı. Bir fotoğrafı çekmek için yarım günümüzü telefonun başında geçirdiğimiz olurdu.

- Bugün Edirne'de haberciliğin durumunu nasıl görüyorsunuz?

Bireysel olarak meslektaşlarımız eleştirmek ya da suçlamak için söylemiyorum, fakat kurumsal anlamda yaygın medyada o eski rekabet kalmadı. Yerel medya ise teknolojik yatırımı yapmadığı için atılım yapamıyor, satılmadığı için, abone sistemiyle ayakta duruyor. Gazetenin gücünü satın

TEM KATLIAMI VE TEKNOLOJİ...

Bu teknolojiyle ilgili hiç unutmamış bir anım da var. TEM katlıamı olarak bilinen olayda, jandarma alay komutanı çektiikleri fotoğrafların içinde bir kare almamıza izin vermişti ama, görevlendirdiği astubayın bir anlık kararsızlığından yararlanarak hepsinden birer kare aldık. İstanbul'a ulaştı. Olay yeri fotoğrafların 8 tanesi basıldı. Tabii ertesini gün kıyamet koptu. Sabah o zamanlar çok iddialı gazetecilik yapıyordu, Zafer Mutlu köşesinde bu haberi atladıklarına hayıflanarak bir yazı bile yazdı, o yazıyı hala saklıyorum.

alınması belirler. Tiraj dedğimiz de budur, bir gazete satın alınması güçtür. Abone işi biraz hatırlıdır. Bazı kurumlar, partiler 10-20 adet abone oluyor. Bu da hatırı için yapıyorlar gazete eve girmiyor demektir. Gazete katlanıp eve götürülürse güçlenir. Orneğin pazar günü gazete çıkmıyor, çok önemli bir olay da olsa gazete basılmıyor.

- Gazetecilikten fotoğrafa neden ve nasıl geçtin?

Gazeteciliğin içinde fotoğraf haber boyutuyla zaten var. Edirne'nin tarih, kültür ve doğa zenginliği, içimdeki fotoğrafçıyı kıskartan etken oldu. Bu sayede fotoğraf yanım geliştirdi. İlk geldiğim dönemde göçle ilgili fotoğrafların çok ilgi gördü. Geçtiğimiz yıl, zorunlu göçün 20. yılı dolayısıyla 'Göçün Ortası Hüzen' adıyla bir sergi açtım. Sergi Bulgaristan'da birkaç kenti gezdi, internet-

Edirne'de Gurbatım

Edirne'de Kızı

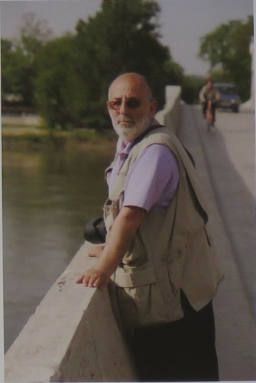

Göç

Çeltik

- Sence bir fotoğraf neyi göstermeli?

Ben fotoğrafım biraz duygusal tarafındayım. Aslında pek bilinmez ama sarılık yönüm de var, yayımlanmış bir şiir kitabım bile var. Geliştiremediğim sair yönümü, edebi duyarlılığıma fotoğrafa taşıyorum. Fotoğrafların duyguyu yükülü olmasına, fotoğrafın romantizmine önem veriyorum. Şiirsel fotoğraflar diyelim... Veya fotoğrafın şiiri... Bunda başarılı olduğuma inanıyorum, bu nedenle "fotoğrafın şairi" ünvanı yakıştırdı bana.

- Özellikle üzerinde çalıştığın konular var mı?

Sürüldü fotoğraf çektiğim için proje çok. Bunlardan biri "Edirne'nin Süpürgeçleri" idi. Bir atölye çalışması yaptık. Kitap bastık ve sergi açtık. Çeltik, Kırkpınar gibi Edirne'nin sahip olduğu kültürel zenginlikleri ele alıyorum ama, içinde hep insan var. Doğa ve insan, tarih ve insan, kültür ve insan şeklinde yaklaşıyorum, yani hep insana değen konular.

te yayımlandı, çok ilgi gördü. Bulgaristan'da şöyle bir tepki de oldu; Jivkov' döneminde kapalı rejimden dolayı birçok kimsenin olan bitenden haberi olmaması, bu fotoğrafları görenler, "Bu olaylar gerçekten oldu mu?" diyerek şüphelendi. Dehşete kapılan Bulgarlar oldu, onlar için tarih bir olaydı. Fotoğrafın gücü gerçeğe tanıklık yapmasından geliyor. Keşke Ermeni olayları da fotoğraflarla belgelenseydi, bugünkü tartışmalar yaşanmazdı diye düşünüyorum.

- Fotoğrafı, daha doğrusu kendi fotoğrafını nasıl tanımlıyorsunuz?

Ben stüdyo fotoğrafçısı değil sokak fotoğrafçısıyım. Sokaktaki her şeyi, insanla ilişkili olan her konuyu çekiyorum. Belki kaba bir benzetme olacak ama, iyi bir fotoğrafçı, bir sokak köpeği gibi olmalıdır. Bunu gazeteciler için de söylüyorum. Yani burnunu köpek gibi her şeyi sokmalı, her şeyi kokuymalı, gözü kapalı olmamalı. Fotoğraf gözüne açık tutan için, Edirne fotoğraf konusunda çok zengin.

- Edirne'deki fotoğrafı ya da fotoğrafı Edirne'yi nasıl değerlendiriyorsun?

Şunu söyleyebilirim; Edirne'nin tanıtımında fotoğrafın çok büyük katkısı var. Bugün yeterli olmasa da Edirne'nin artan turist hareketliliğinde fotoğrafın gizli bir emeği, katkısı var. Bu nasıl oluyor? Medyada, internete paylaşılan fotoğraflar Edirne'ye merak ve ilgi yaratıyor. Her geçen gün bu ilgi artıyor.

Fotoğrafçıları açısından da Edirne'nin Türkiye'de saygın ve önemli bir yeri var. Fotoğrafta bireysel başarı sıralamasında İstanbul, Ankara gibi büyük kentlerin Edirne, belki 6. 7. sırada gelir Edirne. Bu, benden başka diğer arkadaşları da katkısıyla ortaya çıkan kolektif bir başarıdır. Fotoğraf üretimi, jüri üyeliği, editörlük gibi hemen her konuda Edirne'den birileri vardır. Aslında başka illerde fotoğrafa talep var, fotoğrafçı yok. Edirne ise fotoğrafın gücünden potansiyelinden daha fazla yararlanabilmiş!

BEHİÇ GÜNALAN KİMDİR?

1952 yılında İstanbul'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ni bitirdi. 1973 yılında gazeteciliğe başladı. İstanbul, Erzurum, Bursa ve Edirne'de çalıştı. Edirne'de bugünkü adıyla Doğan Haber Ajansı'nı kurdu. 2001 yılında emekli olan Günelan sürekli sarı basın kartı sahibidir.

Fotoğrafa ilgisini, gazetecilik mesleğiyle birlikte kaybı; "Fotoğraflar Yaşlanmaz" adını verdiği ilk kişisel sergisini 1995 yılında Edirne'de, "Edirne-Brücke zum Orient" adını verdiği son kişisel sergisini de,

2007 yılının Mart ayında Almanya'nın Lörach kentinde açtı. Bulgaristan dahil, çeşitli yerlerde sekenden fazla karma sergiye katıldı.

Edirne Fotoğraf Sanatı Derneği ve Trakya Gazeteciler derneklerinin de uzun dönem başkanlıklarını yaptı. Trakya Gazeteciler Derneği'nin kurucusu olup halen iki derneğin de onursal başkanı. Trakya Üniversitesi'nin radyo televizyon, halkla ilişkiler, serigrafi ve grafik programlarında, uygulamalı meslek ve fotoğrafçılık dersleri verdi.

**BİR AKINCI İMARETİ
GAZİ MİHAL BEY CAMİSİ**

Edirne'nin anıtsal mimarlık şaheserlerinin yanında, onların gelgesinde kaian pek çok tarihi eser, kentin uygarlık mirasının zenginliğini yansıtır. Bunlardan biri de Kapıkule yolundan geçirenleri karşılayan Gazimihal Camisi'dir.

Tabhaneli cami planına göre inşa edilen camii, ortada ana mekan ve yanlarında zaviye bölümlerinden oluşur. Beden duvarları düzgün kesme taş ile inşa edilmiştir. Dönemin mimari anlayışını yansıtan altı sütünlü revaklı son cemaat yerinin üzeri, ortada kubbe, yanlarda ise tonozlarla örtülmüştür.

Yapının kapısı ve mihrabında fazla gösterişli olmayan süslemeler dikkat çeker. Cepheye hakim olan tek süsleme, taçkapımın kavrengi ve beyaz mermerin dönüşümlü kullanımıyla örülen ve düz silmelerle kademelenen kemeridir. Birbirine geçme kurnızı ve beyaz iki renkli taştan örülmüş, kapının iki yanına küçük sütunlar eklenerek, üzeri derin bir niş biçiminde, sivri bir kemer içerisine alınmıştır.

Caminin hazinesinde devrin ileri gelenleri yatmaktadır. Ahmed Badi, eseri yaptıran Mihal oğlu Aziz ile birlikte, Hızır oğlu Mihal Bey, ders hocalarından Hacı Süleyman Efendi, Hattat Hafız Mehmed Sait Tab'i Efendi ve Şeyh Hacı Kasım Efendi'nin de cami kabristanında gömülü olduğunu yazıyor ■

Tunca Nehri üzerindeki aynı adla anılan Hamidiye Köprüsü'nün yanındaki esere, Rumeli akıncılarından Mihailoğlu ailesinden Gazi Mihal Bey tarafından imaret olarak yapıldı. Kitabesine göre yapılaş tarihi 1421'dir. Enis-ül Müsamirin'de binanın zaviye olduğu, camiye sonradan dönüştürüldüğü yazılıdır.

Osmanlı Devleti, fethettiği yeni kentleri, yeni nüfus getirip iskan etmekteydi. Ama Edirne'nin özel bir durumu vardı; şehir kendisi teslim olduğu için, yerli halkın Kaleciği'nde oturmaya devam etmesine izin verilmiştir. Ancak kente gelen Türklerin yerleşmelerini teşvik için de sur dışında yeni imaretler kuruldu.

Bu imaretlerden biri de Gazi Mihal Bey tarafından inşa edildi. Orta imaret olarak anılan imaret, zaviye, hamam ve mutfaktan oluşur. Önceleri, gerici derişlerin cami içinde barındıkları 'zaviye' adı verilen odalar, sonradan camiye bitişik bölümlere dönüşmüş ve 'tabhane' adını almıştır. Gazi Mihal Bey imaretime ait yapılarıdan, Tunca'nın şehit tarafından kesiminde bulunan Gazi Mihal Hamamı, harap durumdadır. Dikkat çekici bezemelerle sahip hamam, restorasyon yapılabildiği günü bekliyor.

KIRKPINAR'IN YAZILI OLMAYAN KURALLARI PEHLİVAN KİMDİR?

Toplumların yarattığı kültürlerin önemli halkalarından biri spordur. Türklerin tarihinde atletik, cengaver kişiliklerine uygun olan bencilik, okçuluk ve özellikle de güreş dallarında büyük destanlar yazılmıştır.

Kutsal günlerde, şölenlerde ve törenlerde güreş yapmak oldukça eski bir töredir. Asya'da, Anadolu'da ve Rumeli'de Türk hakanları ve Osmanlı padişahları, cesur, bilgili ve sporcu şehzadelerden seçilirdi. Özellikle güreş ve güreşçiler bu amaçla sarayın yakın ilgisyle el üstünde tutulurdu.

Güreşin sevilmesi, her dönem ilgi görmesi, yüzyıllar boyunca yaşatılan geleneklerinin günümüze taşınması, Türklerin ona verdiği anlam ve değere açıklanabilir. Alplik, yiğitlik anlayışının topluma yansması ve yaşatılmasının simgesi olan güreşçi, halk

tarafından sevgi ve saygı görür. İçi dışı, yüreği temiz, insancıl duygularla bezenmiş "pehlivan", sağlığı ve gücünü kötüye kullanmayan örnek kişi olarak kabul edilir. Bu yüzden, güreşçinin başarılarıyla ovunulur, efsanevi öykülerle destanlaştırılır.

Yağlı güreşe meraklı köy çocukları, ilk deneyimlerini akranlarıyla boğuşarak ve büyüklerinden gördükleri oyunları öğrenerek edinirlerdi. Vücutları gelişen, 15-16 yaşlarına gelen yetenekli gençler, çevresindeki bir pehlivana çırak olurdu.

'Usta-çırak' ilişkisi içinde yetişen pehlivan adayı, 18 yaşına kadar vücut gelişimini tamamlar, 3 yıl da ustasından pehlivanlığın kurallarını ve güreş tekniklerini öğrenir, ondan sonra usta olurdu. Kendisine usta seçmeyen, yalnız çalışan güreşçinin başarı şansı ise az olurdu.

YAZI: ZEKİ KAR

Pehlivanın güçlü olması, güreşi iyi bilmesi yeterli değildi. Pehlivan; ahlaklı, olgun davranışlarıyla toplum tarafından kabul edilen ve saygı gören bir kişi olmak zorundaydı. Aksi halde başarılı olamazdı. Bunun en iyi göstergesi, yenilen pehlivanın rakibinin elini öperek ona saygı göstermesidir.

Kırkpınar'ın tarihi, bunu simgeleyen örnek davranışlarla doludur. Kırkpınar'da başpehlivanlığı yirmi altı yıl boyunca kazanarak efsanevi bir kahraman olan Kel Aliço'nun, yirmi yedinci güreşinde saatlerce güreşerek alt edemediği genç Koca Yusuf'a övgüler yağdırarak güreşi sürdürmesi üzerine, Yusuf'un ağlayarak güreşi Aliço'ya bırakmak istemesi, Kırkpınar töresini yansıtan anlamlı örneklerdendir.

Pehlivanlar ustalarından gördükleri, yazılı kurallarda bulunmayan bu sevgi, saygı ve centilmenliği, kendisinden sonra er meydana çıkan genç pehlivanlara aktararak örnek olurlar. Bunlardan biri de acımasız güreşleriyle ün salan Koca Yusuf'a dairdir. Başa yeni çıkan Kurtdereli'nin cesur ve atak güreşi karşısında bozuntuya vermeyen Koca Yusuf, hakemlere dönerek, "Ez-dirmeyin bana bu çocuğu, ilerde büyük pehlivan olacak" diyerek yenmiş ve aldığı para ödülünün bir kısmını da rakibine vermişti.

Yüzyıllar boyunca Kırkpınar'ın tarihinde üzücü bir olayın meydana gelmemesi de pehlivanların ahlaklı davranışı özümsemesinden ve geleneklerinin sağlamlığından kaynaklanır. Oyle ki Kırkpınar şenliklerinde herhangi bir günlük önemi almayacak bile görülmezdi ■

goldaki eviniz...

80. Yıl Cumhuriyet Lisesi Karşısı
ÖPET Akaryakıt İstasyonu
Ayşekadın / EDİRNE

tel: (0284) 225 11 83 fax: (0284) 212 00 29
edine@ozturklerpetrol.com.tr

www.ozturklerpetrol.com.tr

SÖZER, THE NEW GOVERNOR OF EDİRNE

Gökhan Sözer, the new Governor of Edirne took office. He stated that his primary duty would be to get the deserved share from tourism by marketing tourism and environmental wealth of Edirne, the city of history and culture.

The Governor Sözer saying "Turkey opens to the West and Europe through Edirne and is represented in the West by Edirne" stated that one of the most important objectives of the Government was being accepted to the European Union and added that every kind of study was conducted in international level related to this.

The Governor Sözer said that they would immediately complete the works in progress and they attached great importance to non-governmental organizations. He told that he was open to every kind of opinion, contribution and suggestion and said "We consider the increase of non-governmental organizations as a criterion for the developmental level of both the country and city. We claim and declare that public services are citizen focused."

The Governor, Sözer, appointed from the industrial city of Kocaeli to Edirne, stated that they would work hard for increasing the share of agriculture in national income of Edirne and encourage a balanced industrialization respectful to the environmental values.

THE ART: WAY OF COMMUNICATION

The students of Edirne Kemalköy Primary School achieved a great success by making their European Union project named "The Art: Way of Communication" accepted. Various studies are being conducted on the project implemented since August of last year.

The students from the three neighbor countries are working together for the project titled "The Art: Way of Communication". Sofia Konstantin Fotinov Primary School from Bulgaria and Bailești Clubul Copului Primary School

from Romania are the partners of Kemalköy Primary School in this project. Mutual visits, cultural tours, exhibitions, folk dance shows and traditional events are organized within the project.

EDİRNE DAYS IN MACEDONIA

Edirne has added new chains to the relations of peace and friendship in the Balkans. 200 people consisting of administrators of public institutions, Trakya University representatives and businessmen attended the tour organized by Edirne Governorship Provincial Culture and Tourism Directorate.

Edirne delegation participated in several business meetings and cultural events in Skopje, Gostivar, Tetovo and Ohrid in the tour of "Edirne Days in Macedonia" organized on April 14th-18th, 2010.

The tour, aiming to promote Edirne in the Balkans, lasted 4 days. In the meeting held in Skopje, the businessmen consulted with each other on the investments and a cooperation protocol between Economy Chamber of Macedonia and Edirne Chamber of Commerce and Industry was signed.

Within the program of "Edirne Days in Macedonia", the exhibition of Edirne paintings opened in Skopje. Dervish and Janissary Band shows during Turkish music concert in Skopje Culture Center were watched admirably.

CYCLING FESTIVAL ON EUROPE DAY

Turkish, Bulgarian and Greek cyclists came together in the "2nd Edirne International Cycling Festival" organized within the events of "Europe Day". More than 400 cyclists cycled in the festival held by Edirne Nature Sports Club with the support of the Governorship of Edirne and cooperation of Edirne EU Information Center.

The festival started with welcoming cyclists coming from different cities especially Orestiada in Greece and Svilengrad in Bulgaria at Pazarkule Border Gate. After the visit to St.Konstantin and Elena Church in Kirishane, the events continued with the dance shows and raffles in Selimiye Square. 2nd Edirne International Cycling Festival ended with a city tour.

KORU MOUNTAIN: THE LUNG OF EDİRNE

Kesän, the heaven of tourism with the Saros Bay of unique beauty, breathes with the forests of Koru Mountain. Koru Mountain, being a natural protected area with its geographical features and biological diversity and offering many facilities in terms of outdoor sports and ecological tourism, provides a visual feast for human beings.

The most important forest land of Edirne is Koru Mountain that covers southeastern part of the city. Koru Mountain bringing Tekirdağ, Çanakkale and Edirne together is both an emerald green source giving life to the region and an extraordinary visual richness.

The forest campsites, located on the coasts where Koru Mountain forests whose roots are fed by Aegean and Marmara waters meet the sea, are the popular areas with the accommodation and recreational facilities. Amateur cycling addicts in Kesän organize Koru Mountain tours, and Kesän Municipality offers trekking and nature walks in Koru Mountain in the last week of May.

RETURN OF THE HORSE CARRIAGE

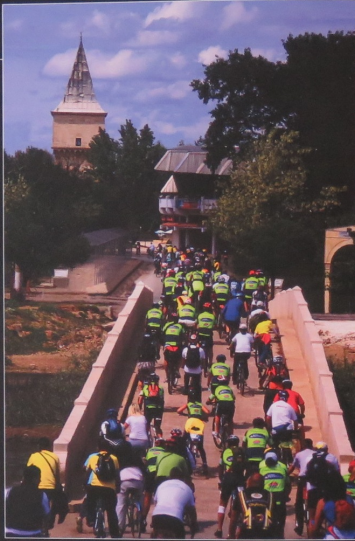
The horse carriage, today's nostalgic mean of transportation, has regained its indispensable importance among the tourism symbols of Edirne. Three carriages, constructed in a way appropriate to its traditional use by Edirne Governorship, carry tourists between Edirne-Karaağaç.

The carriages, which were made to keep the carriage riding one of the oldest jobs in the city alive and to serve in tourism sector, were delivered with a ceremony during Tourism Week. The ceremony was held in a meaningful place, the Protocol House located at the beginning of the Meriç Bridge. The carriages, which were brought to the station in front of Hacı Adil Bey Fountain, took their first touristic ride by carrying the administrators on Karaağaç Road.

EDİRNE DOĞA SPORLARI KULÜBÜ (EDOSK)
2. EDİRNE ULUSLARARASI BİSİKLET ŞENLİĞİ
FOTOĞRAF YARIŞMASI

Birinci:

Mehmet Müsebbih ERGİN

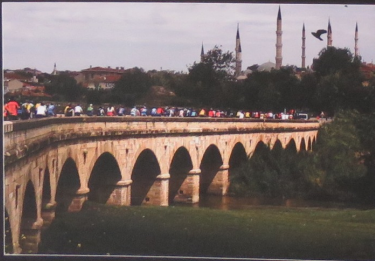
Üçüncü:

İsmail DEMİRAY

İkinci:

Enver ŞENGÜL

Trakya Birlik ne yaparsa
lezzetli olur!

Lezzetiyle ve kalitesiyle
tüm yemekleriniz için Birma Bitkisel Margarin
ve Biryag Ayççek Yağı.

Yağın kaynağından

**TRAKYA
BİRLİK**